

RAPORT

asupra stagiului de mobilitate

în cadrul proiectului „PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova:

Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”,

Universitatea Gloucestershire, Cheltenham,

Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord

în perioada 5 – 16 decembrie 2016

În perioada 4-17 decembrie 2016 am realizat un stagiul de mobilitate la Universitatea Gloucestershire din Marea Britanie, în cadrul proiectului *Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability*, finanțat în cadrul programului European Erasmus+.

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate:

- dobândirea de cunoștințe și abilități referitor la modul de implementare a modelului de predare –învățare PBL într-un mediu universitar din UE;
- îmbunătățirea abilităților de predare și învățare centrate pe student, cunoașterea unui mediul de învățare activă;
- modernizarea programului de studiu „Business și Administrare”;
- stabilirea de relații de cooperare cu mediul academic privind predarea și cercetarea profesională;
- consolidarea competențelor de predare ajustate la PBL;
- cercetarea diferitor metode de predare în conformitate cu principiile PBL;
- colectarea de informații variate despre noi metode active de predare;
- clarificarea interacțiunii dintre universitățile europene cu parteneri/părți interesate;
- stabilirea relațiilor profesionale într-un mediu academic etc.

Activitatea de mobilitate a permis de a face cunoștință cu mai multe persoane din mediul academic și administrativ, de a cunoaște în detalii programele de studii în domeniul economic și managerial. Am avut oportunitatea de a fi prezentă la diferite activități didactice, în special în cadrul Business School și Law School a Universității din Gloucestershire, analizând metodele de predare și învățare utilizate.

Scopul principal al Școlii de Business la Universitatea din Gloucestershire (UoG) este de a pregăti absolvenții gata pentru carieră. Asta înseamnă de a absolvi cu excelență academică și experiență substanțială necesară mediul real de afaceri. Este o combinație foarte importantă pentru viitorul angajat. Datele statistice demonstrează că absolvenții UoG sunt o dovadă vie de

realizare a acestui mesaj. Pentru a apropia studenții de mediul real la universitate în calitate de lectori sunt invitați practicieni din business să țină cursuri. De asemenea, este foarte important faptul că pentru a deține în final o diplomă de Bachelor în BA studentul trebuie un an întreg să facă practică într-o întreprindere. Acestea cerințe, împreună cu metodele active de predare, dezvoltă abilități însușite pentru a obține un loc de muncă. Orele în auditoriu predate în bază la diferite metode active de predare și învățare, combinarea oportunităților profesionale și de cercetare cu practica în întreprindere este cel mai bun mod de a ajuta viitorul specialist să reușească în mediul concurențial de piață.

Prezența la diferite activități în cadrul UoG ne-a permis să concluzionăm că membrii personalului universitar au o pregătire academică și o vastă experiență în domeniul de cercetare ce creează o experiență foarte bună pentru studenți. În 2018 se planifică trecerea Business School într-o nouă clădire în Gloucester. Acesta va oferi posibilitatea de a activa în spații special concepute pentru activități în grupuri mici sau reuniuni informale, iar pentru prelegeri locuri de teatru pentru 100 de persoane ce oferă flexibilitate pentru o serie de experiențe de învățare.

Acest bloc de studii se va afla în preajma Hub-ului de dezvoltarea a afacerilor. Acest fapt va permite ieșiri din clasa de studii la întâlniri cu liderii de afaceri, a participa la activitățile de dezvoltare a afacerilor organizate în cadrul Hub-ului, care va deveni un punct focal al activității de inspirație oferind oportunități de a lucra alături de companiile lidere din Gloucestershire. Această nouă amplasare demonstrează ca administrația centrală și cea locală are grijă de pregătirea cadrelor, inclusiv și prin selectarea amplasării infrastructurii de studiu.

Agenda de mobilitate pregătită de dr. Colin Simpson a permis de a reuși să cunoaștem mai multe activități și metode de predare și învățare unite printr-un sistem numit Enquiry Based Learning (EBL) ce ar fi tradus ca învățarea bazată pe întrebare, care de fapt presupune o gamă largă de metode și instrumente de predare.

Pentru a face cunoștință directă cu metodele de predare-învățare în cadrul mobilității am realizat următoarele activități:

- asistarea la procesul de predare și învățare bazat pe metode active de predare, activitățile de supervizare, activitățile de evaluare a studenților, simulări de procese, seminare-dezbateri: „Mooting the classroom”;

- participarea la ateliere de lucru privind utilizarea în procesul de predare a platformei Adobe Connect, Moodle și a unei metode interactive de evaluare, cu formularea unei probleme: KAHOOT!;

- participarea la atelierul de lucru privind utilizarea unor metode interactive de predare: flipped classroom;

- analiza noilor metode de evaluare, inclusiv cu participarea evaluatorilor externi;
- discuții cu responsabili din cadrul Business School referitor la structura programului de studii oferit;
- familiarizarea cu procesul de formare a competențelor moderne de predare activă;
- asistarea la procesul de formare a capacităților profesionale pentru lectorii UoG;
- reflecții asupra activităților realizate cu profesorii UoG.

Programul de studii oferit de Școala de Business a Universității din Gloucestershire se numește „Business Management”.

Scopul programului „Business Management” constă în următoarele:

1. Studierea afacerilor din contexte și perspective diferite printr-o abordare holistică;
2. Pregătirea studenților pentru provocările de management ale secolului 21;
3. Promovarea șanselor de angajare prin implicarea studenților la soluționarea la o varietate de probleme autentice de afaceri;
4. Învățarea printr-o gamă largă de metode de evaluare;
5. promovarea perspectivelor internaționale în materie de afaceri prin mobilități internaționale educaționale pentru o perioadă de timp într-o altă țară;
6. pregătirea studenților pentru studii suplimentare în domeniul managementului afacerilor, și/sau studii postuniversitare.

Ținând cont de finalitățile de învățare ale programului „Business Management” la finele cursului studentul trebuie:

- să posede competențe pentru a aplica la funcții de management de afaceri;
- să gestioneze soluționarea problemelor privind complexitatea, schimbarea, ambiguitatea și alte provocări generate de mediul de afaceri;
- să posede competențe privind managementul afacerilor, inclusiv, durabilitatea, globalizarea, responsabilitatea socială a întreprinderilor, diversitatea și guvernarea;
- să poată comunica în mod eficient în scris și oral, să poată lucra în mod independent, eficient și profesionist cu alte persoane;
- să fie capabil să aplice abilitățile de cercetare în vederea planificării și realizării unei cercetări independente;
- să posede aptitudini intelectuale privind gândirea logică, critică și reflexivă.

Aceste abilități și cunoștințele sunt dobândite în procesul cursurilor, seminariilor, orelor tutoriale și a studiului ghidat și individual, având în calitate de suport materialul disponibil în format tipărit și plasat pe platforma Moodle. Indiferent de strategiile utilizate în predare, abordarea este una: învățare centrată pe student.

Cea mai răspândită abordare de predare la UoG este Flipped Learning Method, care presupune o abordare pedagogică în care instruirea directă migrează din spațiul de învățare de grup la spațiul de învățare individuală, iar spațiul de grup este transformat într-un mediu dinamic de învățare, interactiv unde supraveghetorul/lectorul ghidează studenții să creeze și să aplice concepte pentru discuția și soluționarea unui subiect/problemă. De fapt, sunt cunoscuți doi termeni Flipped classroom și Flipped Learning. Prima metodă e mai simplă și presupune pregătirea unei teme pentru acasă sau a rezolva probleme suplimentare, iar în auditoriu se discută materialul pregătit. Flipped Learning Method este mai dezvoltat. Studenții având o temă de studiat, discută problemele acestei teme. Acasă ei pregătesc răspunsul la un șir de întrebări. Iar în auditoriu lectorul provoacă discuția, lărgeste discuția prin mai multe probleme. Uneori alături de text pe Moodle este plasat material, informație suplimentară: un film, articole, etc. Flipping classroom poate, dar nu în mod necesar, să conducă la Flipped de învățare. Pentru a realiza un Flipped de învățare lectorul/supraveghetorul trebuie să urmeze în practică următorii patru piloni:

- să creeze un mediu flexibil;

- să educe și să formeze cultura învățării;

- să dezvolte înțelegerea fluentă conceptuală și procedurală ca studenții să înțeleagă nevoia de a învăța, să determine ce materiale studenții ar trebui să exploreze pe cont propriu. Lectorii în funcție de nivelul și subiectul în cauză, în scopul de a adopta metode de învățare, strategii active centrate pe student folosesc conținuturi intenționate pentru a maximiza discuția pe parcursul timpului în sala de clasă;

- profesionalismul lectorului este cel mai important pilon. Rolul lui este chiar mai important, și de multe ori mai exigent, într-o clasă Flipped decât într-una tradițională. Pe parcursul discuției el observă continuu studenții, oferindu-le un feedback relevant, evaluează activitățile lor. Un supraveghetor profesionist este reflexiv în practică, concretizează subiectele de discuție pentru a promova și îmbunătăți învățarea, acceptă critici constructive și chiar poate tolera haosul controlat în sală.

În sala de clasă, lecția este transformată într-un atelier de lucru, o discuție interactivă prin intermediul căreia studenții pot concretiza anumite aspecte ale materiei studiate, pot să-și testeze abilitățile proprii și să interacționeze unul cu altul.

Universitatea Gloucestershire facilitează predarea în baza noilor metode active de predare-învățare prin implementarea diverselor programe de formare și dezvoltare a competențelor pedagogice ale personalului academic. Scopul formării personalului academic în calitate de pedagogi este de a consolida capacitățile de învățare a studenților. De aceea, instruirea pedagogică facilitează abordarea principiilor de predare centrată pe student. În cadrul

Universității activează Centrul de Instruire Pedagogică (Teacher Training Center), care se ocupă de formarea pedagogică prin intermediul următoarelor activități:

- Predarea cursurilor și organizarea de seminare informative pentru profesori (nu numai pentru tinerii specialiști, ci și pentru profesori mai experimentați);
- Evaluarea și atestarea competențelor pedagogice la angajare și promovare în funcție;
- Motivarea personalului academic să participe la diverse mobilități, seminare informative etc.

Pentru dezvoltarea și consolidarea competențelor pedagogice de predare la UoG se realizează Programul de dezvoltare academică, care cuprinde evenimente și ateliere de lucru relevante pentru predare și de învățare ce corespund Cadrului de Standarde Profesionale și Cadrului de Dezvoltare Cercetare din Regatul Unit. Activitățile includ:

- discuții și ateliere de învățare și de îmbunătățire a predării;
- ateliere de tehnologie de învățare;
- discuții de cercetare și ateliere de lucru;
- ateliere privind supervizarea în cercetare.

La UoG activitățile de predare și învățare cuprind un larg spectru de metode și instrumente și pot include: prelegeri, seminarii, activități tutoriale, supraveghere individuală, demonstrații (de exemplu, în laborator, la calculator), munca de studio, ateliere, discuții online moderate prin Moodle sau Adobe Connect, excursii și activități de mentorat (de exemplu, pentru cei care învață cu frecvență redusă.).

Pentru personalul academic, de asemenea, este propusă o schemă (RAPP) privind formarea de competențe și reflecții anuale asupra activității academice și practicii profesionale. RAPP este un proces anual, care urmărește să promoveze dezvoltarea continuă a practicii profesionale pentru cei implicați în procesul de predare și învățare. RAPP se desfășoară anual și este obligatorie pentru membrii personalului academic. Tot personalul academic pregătește reflecții pe tema "Predare și cercetare" care presupun diseminarea diferitor oportunități de învățare și predare și/sau organizarea unei discuții profesionale/reflecții realizată în grup.

Toți angajații sunt încurajați să respecte cerințele de dezvoltare continue ca parte a procesului academic. Activitățile RAPP este monitorizat de Comitetul Facultății privind învățarea și predarea format din lideri în calitate de membri pe anumite discipline academice. Aceste comitete sunt responsabile pentru diseminarea rezultatelor procesului RAPP, conștientizarea și punerea mai largă în aplicare prin intermediul Comitetului de învățare și predare a UoG.

Pentru participarea la sistemul RAPP se alocă anumite ore care intră în volumul de lucru a profesorului:

- 12 ore, care includ observarea predării (în calitate de observator) și discuția profesională/reflecție cu cel care a fost observat/asistat;
- 3 ore va fi adăugate pentru o discuție de grup și de reflecție;
- 3 ore vor fi adăugate pentru participarea suplimentară în cadrul unei oportunități de învățare sau pentru un elementul de alocare de 12 ore.

Concluzie:

Obiectivele propuse pentru mobilitate la Universitatea Gloucestershire, Regatul Unit al Marii Britanii au fost realizate, deoarece am făcut cunoștință cu noi metode active de predare învățare, mi-am aprofundat cunoștințele privind predarea centrată pe student. Am dezvoltat abilitățile de elaborare de curriculum, utilizând metode active de predare, am studiat metodele de management universitar, am stabilit relații profesionale cu unii profesori de la Universitate. Un moment deosebit este că am avut posibilitate să particip la orele de curs și ateliere de lucru. Am fost nemijlocit în mediul studentesc și cel academic.

Ca rezultat al mobilității voi utiliza metodele exploatate în activitatea mea de predare pentru studenți, voi participa la formarea noilor competențe pentru colegii mei din universitate, voi promova și gestiona mai concret realizarea proiectului PBLMD.

Larisa Bugaian

Prof. uni., Dr. hab., UTM

30.12.2016

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate
**în cadrul proiectului „PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova:
Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability”,**
Universitatea Gloucestershire, Cheltenham,
Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord
în perioada 5 – 16 decembrie 2016

Activitățile în cadrul mobilității academice au fost în corespundere cu obiectivele propuse și cu Agenda stabilită în comun acord cu responsabilii de la Universitatea din Gloucestershire. Acestea au constat din frecventarea orelor de prelegeri și seminarii, organizate în grupele academice, discuții cu titularii de cursuri asupra metodelor de predare, asistarea la ore în grupele de formare pedagogică a profesorilor, activitatea în biblioteca universității, analiza curriculei pentru unele cursuri ce țin de programul de licență „Business Management” în vederea studierii structurii acestuia, a finalităților de studii, a metodelor de predare utilizate.

Studiind planul de învățământ la specialitatea menționată, am constatat, că obiectivele de bază ale acestui program, în mare parte, sunt aceleași ca și pentru programul „Business și Administrare” de la ASEM: asigurarea studierii afacerilor în contexte diferite și din diferite perspective, pregătirea studenților pentru a face față provocărilor ce țin de management ale secolului 21; promovarea șanselor de angajare după absolvire. Tot odată, am regăsit alte sarcini, care, cel puțin la moment, nu sunt prevăzute pentru studenții noștri, cum ar fi: utilizarea unei game variate de metode de evaluare, care ar permite o evaluare mai obiectivă a cunoștințelor studenților; promovarea perspectivelor internaționale în materie de afaceri prin efectuarea stagiilor de practică și/sau prin mobilitatea academică de studiu pentru o perioadă de timp într-o altă țară.

Asistând la ore, am remarcat utilizarea diferitor metode de predare: atât tradiționale, cât și cu o tentă pronunțată de centrare pe student. Referindu-ne la metodele tradiționale de predare, avem în vedere organizarea prelegerilor sub formă clasică, cu prezentarea materialului de către profesor studenților, aceștia făcând notițele respective. Menționăm utilizarea pe larg a platformei MOODLE prin amplasarea diferitor materiale didactice, necesare pentru procesul de învățare la prelegeri și la lecții practice, teste.

Referindu-ne la metode centrate pe student avem în vedere utilizarea învățământului bazat pe probleme, utilizarea simulărilor, jocuri economice, studii de caz, platforma de învățare kahoot, flippingul, care este o strategie de instruire și un tip de învățare mixtă, ce inversează

mediul de învățare tradițional prin furnizarea de conținut de instruire, de multe ori on-line, în afara sălii de clasă. Se deplasează activități, inclusiv cele care ar fi putut fi considerate în mod tradițional teme în sala de clasă. Studenții vizionează cursuri on-line, colaborează în discuții on-line, sau efectuează cercetări la domiciliu și se includ în discuții în clasă, cu îndrumarea unui mentor.

În general, ne-au fost prezentate mai multe metode posibile de lucru cu studenții:

✓ *lucrul individual*, ceea ce presupune revizuirea notițelor, citirea, pregătirea sinestătătoare a răspunsurilor la setul de întrebări;

✓ *Lucrul în echipe de 2-3 persoane*: pregătirea răspunsurilor la întrebări, clarificarea ideilor, compararea răspunsurilor individuale și ajungerea la un numitor comun în echipă;

✓ *Lucrul în echipe de câte 4-5 persoane*: dezbateră subiectelor și atingerea punctului de vedere a echipei, pregătirea răspunsurilor în sesiune plenară, utilizând flip-chart, prezentarea punctului de vedere a echipei de către unul sau mai mulți membri ai echipei,

✓ *„Piramidă” sau „bulgăru de zăpadă”* (combinarea grupurilor sau adăugarea de indivizi la grupuri la un interval de timp): rezolvarea problemelor în grup, întâlniri în grup pentru a compara împreună lucrul/răspunsurile/punctele de vedere ale grupurilor mici; constituirea unor grupuri mici, care se focusează pe aspecte particulare ale temei, iar apoi discutarea acestor aspecte împreună cu tot grupul pentru a forma o imagine de ansamblu;

✓ *Acvariu* („peștele” discută o problemă, în timp ce observatorii externi notează criteriile utilizate) – rezolvarea/discutarea problemei în grup;

✓ *„Observatori” sau „grupuri încrucișate” sau activitate puzzle* - o persoană din fiecare grup se alătură unui alt grup pentru a injecta idei noi în discuție, grupurile sunt împărțite, apoi reformate pentru a putea face schimb de idei;

✓ *Dezbateră formală*.

Pe larg se utilizează lucrul în echipă. Fiecare echipă fiind formată din 3-5 persoane, are o sarcină pe care trebuie să o realizeze și să o prezinte. *Lucrul în echipă este capacitatea de a munci împreună pentru a realiza o idee comună, capacitatea de a direcționa realizările individuale spre obiectivele organizaționale. Este sursa ce le permite oamenilor obișnuiți să atingă rezultate neobișnuite.* Pentru ca lucrul în echipă a studenților să fie cu adevărat eficient este necesară implicarea într-o măsură destul de mare a profesorilor. Aceștia au mai multe activități pe care trebuie să le realizeze:

- Planificarea activității (alegerea membrilor echipei, divizarea sarcinilor etc.).

- Monitorizarea (coordonarea contribuției individuale a fiecărui student, discuții, dezvoltare sau negociere etc.

- Evaluarea. Profesorul apreciază implicarea fiecărui student în executarea sarcinii, efectuează evaluarea individuală a fiecărui student în corespundere cu implicarea, realizarea sarcinilor și în corespundere cu rezultatele învățării achiziționate.

În ASEM la unele discipline se utilizează lucrul în echipă pentru elaborarea diferitor lucrări, cum ar fi: referate, proiecte de an. Principala diferență cu ceea ce am văzut în universitatea vizitată este că această activitate la noi poartă un caracter unic, fără a avea o continuitate pentru mai multe discipline. În afară de aceasta, problemele sau situațiile care sunt puse în sarcină de a fi soluționate nu vin din mediul real, sunt, mai des ipotetice.

Stagiile de practică nu sunt parte componentă obligatorie a programului de studii. Tot odată, se motivează posibilitatea de a întrerupe studiile pentru un an, a merge la un stagiu cu durata de un an întreg, unde, mai des, studentul este angajat full time, obține competențele necesare în acest sens. După expirarea acestui an, studentul prelungește activitatea de instruire până la obținerea diplomei.

Strategia de evaluare sprijină obiectivele programelor, rezultatele învățării și strategiile de predare. Acesta își propune să permită studenților să demonstreze cunoștințele teoretice și abilitățile practice în domeniul Managementului prin implementarea activă a problemelor de afaceri. Se practică fenomenul "Externality" – la fiecare curs este atribuit un profesor din exterior (altă universitate) care va evalua metoda de evaluare și rezultatele oferite de către profesorul intern studenților. Tot în acest proces, profesorul extern va oferi colegului său sugestii de îmbunătățire.

Forma de evaluare și data depunerii lucrărilor se comunică studenților prin ghidul la modulul respectiv. Referatul de evaluare, programul de evaluare și criteriile de evaluare sunt aprobate de către un grup permanent al Consiliului de Examinatori înaintea începerii fiecărui modul. Pe parcursul modulului, studenții primesc informația despre sarcina ce urmează a fi completată și orice alte detalii suplimentare despre cerințele de evaluare. Sarcinile de evaluare sunt desemnate la fel la cursuri. Studenții sunt obligați să se supună examinării formale la datele stabilite de Comisia de examinare sau o altă autoritate corespunzătoare. Absența sau neexpedierea lucrării poate duce la eșec determinat de către Consiliul de examinatori.

În Universitate, în general, și la programul de studii Business Management, în particular, sunt utilizate metode active de învățare, concepute pentru a angaja studenții într-o serie de activități de învățare, în plus la cursuri, seminarii și exerciții de grup. Filozofia de predare a universității include utilizare cu exces a studiilor de caz, proiectelor, precum și utilizarea unei game variate de tehnologii de învățare.

Toate procedurile ce țin de activitatea de predare, învățare și evaluare par a fi foarte formalizate. Există multiple regulamente, proceduri sau alte acte normative, care descriu suficient de detaliat toate activitățile din domeniul respectiv, pașii care urmează a fi parcurși, rezultatele care pot fi obținute ș.a. În așa fel, studenții sau cei interesați în activitățile respective, în urma parcurgerii acestor regulamente au o viziune destul de clară asupra ceea ce urmează să efectueze și cum trebuie să facă acest lucru.

În procesul de predare-învățare-evaluare sunt implicate două părți: studenții și profesorii. Universitatea Gloucestershire este preocupată nu doar de studenți, dar și de profesorii săi. Astfel se organizează o gamă largă de evenimente și se oferă oportunități pentru angajații săi (atât care sunt implicați direct în procesul de predare, cât și pentru cei care facilitează acest proces), cu scopul de a oferi servicii de calitate și a îmbunătăți continuu calificarea angajaților. Angajații se pot implica în asemenea evenimente ca:

- Discuții și workshop-uri cu referire la îmbunătățirea metodelor de predare-învățare
- Workshop-uri cu privire la tehnologiile aplicate în procesul de predare
- Discuții și workshop-uri referitoare la activitatea de cercetare
- Workshop-uri pentru conducătorii de cercetări

Toți profesorii sunt încurajați să observe activitatea colegilor săi și să discute concluziile și rezultatele obținute. Anual, sunt efectuate practici de asistare la orele altor profesori din universitate pentru a căpăta experiență, a deprinde practici noi sau a oferi sfaturi și sugestii pentru colegi. Ca rezultat al vizitelor efectuate, se organizează ședințe de discutare și reflectare asupra punctelor forte și slabe ale profesorilor. Aceste ședințe pot fi efectuate în mod individual sau la nivelul întregului departament.

Concluzie: Pe parcursul perioadei de mobilitate la Universitatea Gloucestershire, Marea Britanie au fost realizate obiectivele generale ale mobilității: am aprofundat competențele cu referire la metodele de predare centrate pe student, în general, și metoda PBL, în particular, am studiat activitatea mentorului (facilitatorului) în aplicarea PBL, am dezvoltat abilitățile de elaborare de curriculum, utilizând metode active de predare, am studiat procesul de gestiune a Universității și rolul fiecărui organ de conducere, am stabilit relații profesionale cu unii profesori de la Universitate.

Ca rezultat al mobilității voi participa, în rând cu colegii, la actualizarea planului de studii pentru specialitatea „Business și Administrare”, având în vedere utilizarea învățării bazate pe probleme, voi actualiza programul cursului pe care îl predau, voi utiliza metoda respectivă în

activitatea de predare - învățare a studenților, voi pune în aplicare și alte metode centrate pe student și văzute la Universitatea Gloucestershire în scopul dezvoltării studenților unor competențe utile angajării în câmpul muncii.

Profesor universitar ASEM

Cotelnic Ala

30.12.2016

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

În perioada 12 – 25 februarie 2017 am efectuat o stagiere de mobilitate în Universitatea Gloucestershire din Anglia, în cadrul proiectului Erasmus + „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților”. Stagiul de mobilitate a inclus un program cu diverse aspecte ale activității din cadrul universității.

Scopul vizitei a fost studierea procesului de instruire pe probleme – PBL. În acest sens, am avut diverse întâlniri cu reprezentanți din mediul academic, managerial și administrativ din cadrul Universității, care ne-au făcut cunoștință cu metode și metodologii specifice predării în sistemul de învățământ superior din Anglia, fiind foarte deschiși spre colaborare.

În 1 zi de vizită am avut întâlnire cu grupul de manageri din cadrul instituției, care ulterior ne-au prezentat campusul universității. Programul din zilele ulterioare a fost destul de vast, combinând atât ore de studii organizate special pentru grupul de profesori din Republica Moldova, aferent cerințelor și metodelor de aplicare a noului program de instruire, cât și asistări directe la ore, unde am observat cum funcționează practic procesul de studii.

Studenții sunt implicați în diverse activități pe bază de analiză, sinteză și evaluarea cunoștințelor. Se pune accent pe partea practică a problemei, lucru în echipe, formularea problemei, găsirea soluțiilor. Studenții nu sunt complexați, se implică în discuții, pun întrebări. Relațiile stabilite între profesor - student motivează studenții la lucru independent, se observă abilitățile acestora spre autoînvățare.

Impresionează spațiile de lucru foarte bine dotate conform programului de studii: table electronice și produse de program specializate. Peste tot, atât în interior cât și în exteriorul blocului de studii domnește o atmosferă plăcută și spații amenajate cu gust. Toate acestea facilitează procesul de studii. Infrastructura atât a orașului, cât și a campusului universitar este accesibilă pentru persoanele cu dezabilități (rampe de acces, uși automatizate, transport și drumuri adaptate).

Metoda PBL schimbă rolul profesorului, el devine un moderator: înaintează ideea, provoacă studentul care ulterior caută soluții, acumulând astfel experiență.

Pe 16.02.2017 am vizitat Aston Business School din cadrul universității Birmingham. Aici ne-am întâlnit cu o echipă de profesori care ne-au explicat metodologia de predare utilizată centrată pe student. Studenții sunt antrenați în diverse activități și studii direcționate spre practică.

Pe 22.02.2017 am vizitat Business Incubator din cadrul Universității Gloucestershire. Aici impresionează colaborarea strânsă dintre universitate și potențialii angajatori. Am participat la o ședință Meet the Mentor. În calitate de mentori au fost 12 afaceriști vestiți din regiune, care s-au întrunit într-o ședință ordinară pentru a susține doi tineri antreprenori, care și-au prezentat planul de afaceri, problemele cu care se confruntă, dorind să fie ghidați de mentorii experimentați. Trezește interes deschiderea acestor mentori, prin comportament de-a nu incomoda pe cei începători, dorința acestora de-a consulta și oferi sprijin pe gratis, având ca scop și efect personal - ideea de-a dezvolta regiunea în care locuiesc și activează.

Din cele relatate putem sugera unele din bunele practici de-a fi implementate și în sistemul de învățământ universitar din Republica Moldova prin „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Pentru sporirea competitivității studenților și a posibilităților de angajare.” și anume:

➤ Utilizarea noilor tehnologii informaționale pentru a facilita realizarea sarcinilor de învățare prin metoda PBL;

- pentru aceasta este nevoie de o finanțare adecvată, adaptată la realitatea noutăților și cerințelor spre care se tinde în învățământul superior.

➤ Micșorarea numărului de ore din șarja normată a profesorului în sistemul de instruire universitar, ce-ar permite acestuia să se concentreze în realizarea proiectelor noi și sarcinilor de învățare în baza principiilor PBL pe discipline (deoarece aceasta presupune timp și efort);

- în Anglia profesorul universitar are o încărcătură maximă de 4 module pe săptămână (la o remunerare ce-i permite decența) aceasta îi creează posibilitatea de-a se concentra pe metode de performanță în predare.

➤ Conlucrarea cu potențialii angajatori din mediul de afaceri pentru a le modifica concepțiile rigide asupra tinerilor absolvenți, provocându-i să se implice activ în instruirea viitorilor angajați prin formularea de sarcini practice bazate pe probleme reale din mediul de afaceri. Aceasta influențează formularea de noi sarcini în curricula de studii compatibilă principiilor PBL, îi va conștientiza despre importanța investițiilor în învățământul superior, pentru că ei obțin până la urmă cel mai mare beneficiu – viitori angajați calificați.

- în Anglia mediul de afaceri este deschis spre conlucrare cu sistemul de studii universitar, este organizat în strânsă colaborare și se observă continuitatea procesului de la didactică la vocație.

➤ Sporirea atenției asupra infrastructurii atât la nivel general de oraș, cât și de instituție de învățământ aferent drumurilor, transportului public, spații de studii dotate, zone și locuri adaptate necesităților tuturor persoanelor, aceasta vor crea o ambianță plăcută pentru studii, conlucrare și implicare.

Vizita de studiu din Anglia a fost interesantă, cu posibilități de preluare și adaptare a diferitor metode de învățare, bazată pe probleme și pentru sistemul universitar din Republica Moldova, iar pentru aceasta este important să înțelegem că reformarea trebuie începută real în toate sistemele din țară, de finanțare adecvată a sistemului de învățământ integral, deoarece pînă acum reformele în învățământ s-au făcut declarativ fără suport financiar și de aceea performanța întârzie.

Sofia DONEA, lector superior

Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Oxana MIRON, dr., conf. univ.
Catedra de Finanțe și Evidență Contabilă
Facultatea de Economie, Inginerie și Științe Aplicate
Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul

În perioada 12-25 februarie 2017 am efectuat un stagiul de mobilitate în Universitatea din Gloucestershire, UK, în cadrul proiectului Erasmus+ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților/ Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability.”

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate:

- Sporirea competențelor de predare și învățare în PBL – o metodologie de studii active centrate pe studenți.
- Sporirea dezvoltării programelor de studiu din punct de vedere a implementării PBL.
- Stabilirea relațiilor profesionale de predare și de cercetare cu colegii din Universitatea din Gloucestershire, UK.
- Clarificarea interacțiunilor universităților europene cu diferitele părți cointeresate și stabilirea modalităților de a le conecta.
- Stabilirea relațiilor administrative profesionale cu Universitatea din Gloucestershire, UK.

Activități realizate în cadrul mobilității:

1. Analiza curriculum-ului și a programelor analitice
2. Analiza metodelor și abilităților de colaborare cu întreprinderi și companii
3. Asistarea în formarea de grupuri de lucru în cadrul lecțiilor
4. Asistarea în lecții teoretice și practice
5. Asistarea în examinarea sau evaluarea studenților

6. Asistarea activității de tutore/facilitator
7. Analiza proiectelor studențești în cadrul lecțiilor practice
8. Vizita Growth Hub Laborator (business incubator) din Gloster
9. Schimbul de experiență a personalului universitar în elaborarea "problemelor reale"/ studiu de caz pentru PBL.

Pe parcursul acestei vizite am avut diverse întâlniri cu reprezentanți ai personalului academic, managerial și administrativ din cadrul Universității din Gloucestershire, care ne-au prezentat metodologia PBL. Conform obiectivelor stabilite am sporit competențele personale de predare și învățare în PBL, un mediu de învățare activă, centrată pe student. La fel, a fost stabilite și concretizate relațiile de predare și de cercetare profesională pentru a spori dezvoltarea programelor de studiu în Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul. S-a clarificat interacțiunea dintre universitățile europene cu universitatea noastră, precum și au fost identificate posibilitățile de stabilire a relațiilor administrative profesionale cu Universitatea din Gloucestershire.

Pe parcursul perioadei de mobilitate academică, noi am avut un program de lucru foarte intens, ce a permis pătrunderea în esența metodelor și modalităților utilizate în cadrul PBL.

Asistările la lecții, prelegeri și seminare a contribuit considerabil la dezvoltarea abilităților profesionale până la descoperiri personale ale metodelor noi de predare și de evaluare a cunoștințelor studenților. Procesul de studii în cadrul Universității din Gloucestershire este bazat pe Blended-learning, incluzând folosirea nemijlocită a platformei Moodle, efectuarea webinarilor și evaluărilor on-line, precum și prelegerilor și seminarelor tradiționale, efectuate pe teritoriul campusului academic. Totodată trebuie de menționat nivelul foarte înalt de informatizare a procesului de studii în cadrul universității-gază, unde chiar și prelegeri și seminare tradiționale includ foarte multe elemente de tehnologii informaționale în procesul de studii. De exemplu, mi-a impresionat metoda de evaluare a cunoștințelor studenților prin programul Kahoo.it, în formă de competiție între studenți, care reflectă nivelul de însușire a materialului teoretic și practic și care permite profesorului să aprecieze activitatea fiecărui student în formă transparentă și obiectivă.

Angajații Universității din Gloucestershire ne-au relatat despre experiența proprie de aplicare a metodologiei PBL. Astfel, abordări relevante au fost evocate de către:

Pobert Whitehouse: Hybrid courses în PBL (staff seminar)

Clive Kerridge: Observe and participate in various classes (vizita în Aston University)

Charles Afriyie: Strategic Financial Management (asistări la seminar)

Simon Dove: "Personal and Professional Portfolio" and Dee Alen: "New Business Enterprise" în Staff Seminar "My future Plan"

Dr. David Webster : Social Media as a Pedagogic Resource

Geraldine McCullagh: How the University and the Growth Hub work with local businesses in various ways. (Visit to Gloucester, Oxstalls Campus)

David Dawson: Developing a Postgraduate Consultancy Module

Dr Matthew Checkley: Strategic Management(asistări la seminar) și alții.

Aplicarea PBL a fost explicată în detalii în cadrul seminarului organizat pentru profesorii din USC și ASEM pe data de 15.02.2017 de către Robert Whitehouse. Acest tip de organizare a procesului de învățămînt este realizat în cadrul universității – gazdă în trei nivele:

1 nivel – utilizarea prelegerii on-line în formă de film, care a fost elaborat pe parcursul unei prelegeri în aula universitară sau filmat de către profesorul singur. Studentul avînd acces la această prelegere are posibilitate de a studia tema în timpul și în condiții potrivite.

2 nivel – pregătirea și realizarea webinarilor care sunt efectuate prin Skype în formă de conferință video, precum profesorul are posibilitatea aflînd acasă sau în altă localitate de a realiza seminarul și de a aprecia cunoștințele studenților prin răspunsurile lor. Cel mai plăcut în acest lucru este respectarea principiului transparenței, chiar și în cazuri cînd unele studente nu vor să deschid fișierul video în Skype din motivul că nu sunt machiate.

3 nivel – activitățile educaționale realizate pe platforma Moodle, care conține nu numai cursul și întrebări la care trebuie să răspundă studentul, dar și curriculum cursului, diferite materiale instructive, ghiduri de parcurgerea materialului, filmulețe și prezentări Power Point etc.

4 nivel – assessment. Evaluarea cunoștințelor obținute necesită prezentarea lucrărilor practice realizate de grupuri de studenți în formă de prezentări Power Point, precum fiecare student explică momentul de care era responsabil în cadrul activității grupului. Sarcina profesorului la acest nivel este verificarea dacă nu a fost copiată de pe internet această prezentare, și evident aprecierea rezultatelor activității grupului de studenți.

În cadrul vizitei noastre pe data de 16.02.2017 am fost la Universitatea Aston din Birmingham, unde am asistat la seminarul privind implementarea PBL în procesul de studii la această universitate în cadrul Școlii de Business, ce ocupă locul II în ratingul de calitate a studiilor economice în Marea Britanie. Metoda lor de predare se bazează în mare parte pe studii de caz și pe situații la companii reale. Sarcina pusă unui grup de studenți trebuie să fie realizată prin prezentarea studiului efectuat și a propunerilor pentru această companie. În urma discuțiilor privind rezultatele activității grupului de studenți profesorul evaluează fiecare student în parte conform efortului depus. La fel sunt utilizate business simulații ca una din metodele

experimentale în PBL, unele sunt prezentate în formă de jocuri interactive on-line. Mai mult, profesorul a elaborat manual de business simulați care prezintă studenților la început de curs. Lucru cu studenții în auditoriu se efectuează într-o formă foarte activă, lăsând studierea materialul teoretic ca sarcină individuală.

Asistând la staff seminar „My future plan” pe data de 20.02.2017 privind portofoliu personal și profesional a unui student internațional am fost cointeresați de activitățile persoanei ce se ocupă de ghidare în carieră a studenților. Toată activitatea acestor persoane este concentrată pe ajutorul studenților noi-veniți să se acomodeze și să facă alegerea corectă a traseului de studii conform abilităților și dorințelor personale a studentului, pe când la următoarea etapă ajută să creeze un CV reușit și să găsească un loc de muncă, prin plasarea în companii selectate pentru realizarea practicii.

La fel, asistarea la ședința de lucru a mentorilor în cadrul Growth Hub (business incubator) din Gloucestershire pe data de 22.02.2017 a fost foarte interesantă. Noi am avut ocazia să vedem în realitate cum sunt ghidați tineri antreprenori ce au idei de afaceri. Am asistat la două prezentări a unor idei de afaceri foarte diferite și am urmărit procesul de discuții și luării deciziei de către mentorii, precum și desemnarea persoanelor concrete pentru ghidarea tânărului antreprenor în domeniul financiar, al vânzărilor, legislativ, etc.

Relatăriile cadrelor didactice din Universitatea din Gloucestershire și activitățile asistate ne-au convins că:

- cadrul organizațional al procesului de studii PBL este bazat pe proiectare și cercetare, efectuată de grupuri de studenți în cadrul modulelor. Scopul unui asemenea proiect este întotdeauna determinat de identificarea problemei reale într-o întreprindere reală. Realizarea unui asemenea proiect cere de la studenții posedarea de cunoștințe fundamentale, teoretice, pe care ei vor obține în cadrul cursurilor, seminarelor, consultațiilor individuale și de grup, etc.

- Lucrul în echipă constituie un element indispensabil al metodologiei PBL, iar cooperarea reprezintă forța motrică a PBL.

- Proiectul contribuie la dezvoltarea competențelor studenților, fortificând dezvoltarea de competențe generice, generale și specifice.

- Studenții sînt responsabili pentru propriile finalități de învățare, organizându-și independent activitățile și fiind ghidați de un supervizor.

- feedbackul asupra rezultatelor învățării este un element foarte important în noul model, atât la nivelul cadrelor didactice, cât și al instituției și reprezintă una din direcțiile prioritare de fortificare a pregătirii studenților.

Valoarea adăugată a mobilității (în contextul strategiilor de modernizare și de internaționalizare a USC) se regăsește în:

- Îmbunătățirea curriculumului la programul de studii „Business și Administrare”
- Aplicarea metodelor de predare-învățare centrate pe student
- Punerea în aplicare cele mai bune practici ale PBL în domeniul educației antreprenoriale în USC
- Punerea în aplicare cele mai bune practici ale serviciilor administrative universitare în USC.

Rezultate/impact al stagiului de mobilitate:

1. Implementarea PBL în activitatea mea profesională în procesul de predare-învățare cu aplicare în clasă
2. Obținerea abilităților de formare a echipelor și grupurilor de studenți pentru activitățile PBL
3. Înțelegerea modului în care să se stabilească relații cu părțile interesate și aplicarea acestor cunoștințe în Universitatea de Stat din Cahul - USC
4. Aplicarea noilor metode de predare și a noilor tehnologii în procesul de studii bazat pe PBL
5. Îmbunătățirea programului de studiu ”Business și Administrare” precum și curriculum-urilor din panul de învățământ
6. Diseminarea experienței PBL și a bunelor practici din cadrul personalului academic al USC.

Concluzii:

Modalitate de studii PBL nu se bazează numai pe transferul cunoștințelor teoretice, ci pe crearea unor situații similare celor reale pentru ca să îi determine pe studenți să descopere și să rezolve probleme. Astfel, Universitatea din Gloucestershire este în permanență căutare de tehnologii mai eficiente de învățare, mai interactive și mai tehnologizate pentru a acorda posibilitatea studenților și cadrelor didactice de a realiza sarcinile profesionale cât mai eficient.

Cu implementarea studiilor bazate pe probleme se ocupă departamente organizaționale, care se ocupă de căutarea și testarea metodelor noi de predare, instruirea cadrelor didactice în crearea cursurilor cât mai interesante, atractive și interactive, precum și de organizarea continuității carierei studenților doritori de a deschide afacere sau de a găsi un loc de muncă achitabil.

Stagiul de mobilitate în Universitatea din Gloucestershire, UK a dezvoltat viziunile mele personale privind PBL și a consolidat capacitățile de implementare a proiectului PBLMD în USC.

În linii generale, consider că am avut o vizită foarte utilă pentru aplicarea și dezvoltarea PBL în Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul. Am reușit să realizez toate sarcinile stabilite. Mi-a impresionat nivelul de calitate și de informatizare a procesului de studii, precum și atitudinea față de studenți și colegi din Universitatea din Gloucestershire, UK. Suntem foarte mulțumiți de posibilități de obținere a informației, oferite echipei noastre în cadrul vizitei, precum și de ospitalitatea și suportul informațional pe parcursul perioadei de mobilitate din partea persoanelor responsabili din Universitatea din Gloucestershire, în special de Magda Busko.

Oxana MIRON, dr., conf. univ.

Universitatea de Stat”Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Podbeglîi Anatol, lector
Catedra Finanțe și Evidență Contabilă
Facultatea Economie, Inginerie și Științe Aplicate
Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul

În perioada 13-24 februarie 2017 am efectuat stagiul de mobilitate în cadrul Universității din Gloucester din Marea Britanie, în cadrul proiectului Erasmus⁺ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților / Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability.”

Cu ocazia acestei mobilități academice am trasat mai multe obiective și am stabilit mai multe activități pe care să le realizez. Printre acestea principalele obiective au fost:

- îmbunătățirea competențelor de predare și învățare în PBL învățare activă centrată pe student;
- stabilirea relațiilor profesionale de predare și de cercetare;
- clarificarea modalităților de interacțiune dintre universitățile europene cu diferitele părți interesate;
- stabilirea relațiilor profesionale administrative cu colegii din Universitatea din Gloucester.

Pornind de la obiectivele stabilite au fost realizate următoarele activități în cadrul mobilității:

- asistarea în procesul de predare, bazat pe metoda PBL;
- analiza noilor metode de evaluare;
- implicarea în evaluarea studenților utilizând metode și tehnici interactive;
- participarea la un seminar referitor la ghidarea în carieră;
- participarea la o ședință a incubatorului de afaceri cu tinerii antreprenori;

- totalizarea și trasarea concluziilor referitor la mobilitate.

La prima noastră vizită la Universitatea din Gloucester, am primit fiecare materialele didactice necesare pentru vizita noastră și programa activităților pentru aceste două săptămâni de lucru. Astfel în fiecare zi am avut întâlniri cu diferiți profesori specializați în diferite domenii și activități. Pe lângă discuțiile purtate cu ei, am fost repartizați să asistăm la orele realizate de aceștia.

Una dintre metodele de predare utilizate în cadrul universității este metoda PBL. Astfel, în cadrul întâlnirilor cu profesorii de la Universitatea din Gloucester, am purtat discuții referitor la modalitatea de predare PBL. Colegii din Marea Britanie au explicat modalitatea lor de utilizare a PBL și ne-au încurajat să utilizăm această metodă. Aceasta va permite o lucrare mai eficientă cu studenții, sporindu-le și interesul acestora de a studia și a învăța prin soluționarea diferitor situații.

În cadrul vizitei la Școala de Business Aston, după prezentările efectuate de către profesorii britanici referitor la PBL, liderii echipelor noastre au prezentat oportunitățile de implementare a PBL în cadrul specialităților de business și administrare ținând cont de programa de studii și repartizarea cursurilor pe semestrele de studii. Astfel, după prezentarea situației din cadrul instituțiilor noastre, colegii britanici au venit cu idei și propuneri de implementare a PBL, care au fost notate de către noi.

Pe lângă discuțiile purtate referitoare la metoda PBL, consider foarte utile și importante asistările noastre în cadrul orelor. La orele de clasă am atras atenția la modalitatea de predare și interacțiunea profesor-student, precum și la tehnicile utilizate de profesor în procesul de predare. Un aspect important este implicarea activă a studenților în cadrul prelegerilor și lucrul în grup a acestora. Astfel se crează un feedback pozitiv care permite și profesorului să observe gradul de implicare a fiecărui student. În cadrul orelor am avut de asemenea ocazia să vedem cum cu ajutorul tehnicii de calcul și a accesului la internet pot fi mobilizați studenții să se implice mai activ în procesul de învățare. Totodată utilizarea tehnicilor multimedia în procesul de predare este un factor care face mai atractiv pentru studenți procesul de studiere. Astfel, posibilitatea acestora de a utiliza telefoanele, laptopurile sau tabletele pentru ași evalua cunoștințele, precum și spiritul de concurență îi determină să fie activi. Una din ideile formulate după o lecție interactivă chiar s-a referit la faptul că procesul de studii trebuie să fie cât mai adaptat la realitatea existentă a tehnicii avansate, iar tehnica și internetul să fie instrumente utilizate cât mai mult în predare. Mai exact aici aș menționa utilizarea site-ului interactiv www.kahoot.it care permite de a evalua foarte operativ, dar și interactiv cunoștințele studenților la sfârșit de pereche.

Un alt aspect foarte important al procesului de învățare care a fost abordat foarte amplu la unul din seminarele organizate pentru noi, este ghidarea în carieră a studenților și realizarea stagiilor de practică. Foarte amplu a fost descris pentru noi modalitatea de ghidare a studenților și oportunitățile acestora pe parcursul studiilor. Un moment care a fost remarcat este durata de studii care poate fi diferită în dependență de opțiunile studenților de a petrece stagiile de practică. Există două oportunități pentru studenți: fie învață trei ani în continuu sau aleg să parcurgă un stagiu de practică cu durata de un an de zile imediat ce finisează anul doi de studii. Iar după parcurgerea stagiului de practică se revine la studii pentru ultimul an. Aceasta ultimă modalitate prezentînd avantaje atât pentru student, cât și pentru universitate și pentru instituția de aplicare unde își desfășoară stagiile de practică studenții.

Alt obiectiv propus spre realizare a fost și evidențierea modalităților de interacțiune dintre universitățile europene cu diferitele părți interesate. Realizarea acestui obiectiv a fost posibilă în cadrul vizitei la Incubatorul de afaceri din cadrul universității. La începutul vizitei am fost succint informați despre rolul incubatorului și modalitatea de funcționare a acestuia, fapt despre care am avut posibilitatea să ne convingem imediat. Așadar incubatorul din cadrul universității este o punte de legătură între profesorii universitari, agenții economici și diferiți experți din diferite domenii ale afacerilor. Pe parcursul vizitei la incubatorul de afaceri, am avut posibilitatea să participăm la o ședință de lucru cu participarea cadrelor didactice, afaceriștilor și tinerilor care au idei de afaceri însă necesită suport informațional, tehnic, financiar etc. Fiecare tînăr antreprenor își prezenta ideea sa de afaceri cu o analiză a punctelor forte și a punctelor slabe ale acestei afaceri. După o serie de întrebări, adresate tinerilor businessmani din partea profesorilor și a antreprenorilor cu experiență, aceștia au discutat între ei situațiile la fiecare tînăr și au identificat posibilități de ajutorare a acestora prin acordarea unuia sau câtorva consultanți din rîndul acelor businessmani care. După determinarea consultanților aceștia purtau o discuție cu tinerii antreprenori pentru a le oferi un sfat sau ai îndruma spre realizarea de afaceri.

Impactul tuturor activităților realizate în cadrul mobilității date se regăsește în:

- dezvoltarea profesională în domeniul PBL (cunoștințe și abilități practice);
- utilizarea pe viitor a metodelor noi interactive de predare și evaluare a studenților;
- preluarea metodelor de conlucrare mai eficientă cu diferite instituții în vederea realizării stagiilor de practică a studenților;
- oportunitatea de revizuire și modernizare a curriculum-ului la specialitatea Business și Administrare în conformitate cu abordarea PBL;
- preluare de experiență de la colegii din Marea Britanie.

Concluzii:

În urma acestei mobilități mi-am dezvoltat cunoștințele și abilitățile de aplicare a metodei PBL. Totodată am descoperit avantajele unei astfel de metode comparativ cu metodele tradiționale. Aptitudinile dobândite în cadrul orelor la care am participat la Universitatea din Gloucester, le voi aplica în cadrul cursurilor predate la Universitatea de Stat "B.P. Hasdeu" din Cahul.

De asemenea, ceva foarte util a fost să vedem colaborarea dintre universitate și diferiți antreprenori, ceea ce consider foarte important, dat fiind rolul primordial al universității în asigurarea pieței muncii cu specialiști înalt calificați care corespund cerințelor actuale ale angajatorilor.

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Andrei Popa, dr. hab., prof. univ.
Catedra de Economie și Management în Afaceri și Servicii
Facultatea de Economie, Inginerie și Științe Aplicate
Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul

În perioada 12-24 februarie 2017 am efectuat un stagiul de mobilitate în Universitatea din Gloucestershire, UK, în cadrul proiectului Erasmus⁺ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților / Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability.”

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate:

- Sporirea competențelor de predare și învățare în PBL – o metodologie de studii active centrate pe studenți.
- Sporirea dezvoltării programelor de studiu din punct de vedere a implementării PBL.
- Stabilirea relațiilor profesionale de predare și de cercetare.
- Clarificarea interacțiunilor universităților europene cu diferitele părți cointeresate și stabilirea modalităților de a le conecta.
- Stabilirea relațiilor administrative profesionale cu Universitatea din Gloucestershire.

Activități realizate în cadrul mobilității:

1. Analiza programelor de studii și a programelor analitice (curricule)
2. Analiza metodelor și abilităților de colaborare cu întreprinderi și companii
3. Asistarea la formarea de grupuri de lucru în cadrul lecțiilor
4. Asistarea la lecții teoretice și practice

5. Asistarea la examinarea sau evaluarea studenților
6. Asistarea activităților de tutore / facilitator
7. Analiza proiectelor studenților în cadrul lecțiilor practice
8. Vizita centrelor de inovare sau laboratoarelor de business
9. Schimbul de experiență în elaborarea studiilor de caz pentru PBL.

Pe parcursul acestei vizite am avut diverse întâlniri cu reprezentanți ai personalului academic, managerial și administrativ din cadrul Universității din Gloucestershire, care ne-au prezentat metodologia PBL – învățarea bazată pe problemă, menționând că noile schimbări pornesc de la tendința ca instituțiile responsabile de formarea specialiștilor să se adapteze nevoilor societății în condiții de schimbare extremă. Acest model semnifică faptul că toți studenții sînt provocați să aplice cunoștințele teoretice în practică, soluționând probleme concrete din domeniul de formare profesională. În același timp, acest model încurajează studenții să-și dezvolte competențele de comunicare, de lucru în grup și viziunea analitică asupra soluționării problemei. Specificul metodologiei PBL în această universitate constă în utilizarea pe larg a tehnologiilor moderne și respectiv problemele economice care necesită o analiză și soluționare le sunt propuse studenților prin simulare sau jocuri de imitare a situațiilor reale.

Integrarea în contextul organizațional al UoG a principiilor PBL are loc în următorul mod:

- aprecierea succesului instituțional în funcție de calitatea procesului de învățare al studenților;
- responsabilitatea pentru calitatea procesului de învățare este împărțită între instituție și student;
- crearea de medii și experiențe de învățare care să îl ajute pe student să descopere și să creeze cunoaștere;
- identificarea, dezvoltarea, testarea, implementarea și evaluarea continuă de noi tehnologii de învățare în contextul metodologiei PBL;
- asigurarea formării universitare ajustată la nevoile individuale ale studenților.

Angajații Universității din Gloucestershire ne-au relatat despre experiența proprie de aplicare a metodologiei PBL prin crearea de programe de simulare, studii de caz și culegeri de astfel de studii de caz. Astfel, abordări relevante au fost evocate de către:

- ➡ Robert Whitehouse: Hybrid courses în PBL(staff seminar)
- ➡ Clive Kerridge: Observe and participate in various classes (vizita în Aston University)
- ➡ Charles Afriyie: Strategic Financial Management(asistări la seminar)

➡ Simon Dove: „Personal and Professional Portfolio” and Dee Alen: „New Business Enterprise” în Staff Seminar „My future Plan”

➡ Dr. David Webster : Social Media as a Pedagogic Resource

➡ Geraldine McCullagh: How the University and the Growth Hub work with local businesses in various ways. (Visit to Gloucester, Oxstalls Campus)

➡ David Dawson: Developing a Postgraduate Consultancy Module

➡ Dr Matthew Checkley: Strategic Management(asistări la seminar) și alții.

În cadrul seminarului pentru profesori privind Utilizarea IT în clasă, realizat de către Robert Whitehouse a fost prezentat modul de lucru al profesorilor la lecții teoretice și practice în PBL cu utilizarea tehnologiilor moderne:

- utilizarea prelegerii on-line în formă de film, care a fost elaborat pe parcursul unei prelegeri. Studentul având acces la această prelegere are posibilitate de a studia tema individual la distanță.

- pregătirea și realizarea vebinarelor care sunt efectuate prin Skype în formă de conferință video, astfel profesorul are posibilitatea la distanță să realizeze seminarul.

- activitățile educaționale realizate pe platforma Moodle, care conține nu numai cursul și întrebări la care trebuie să răspundă studentul, dar și curriculum cursului, diferite materiale instructive, ghiduri, video și prezentări Power Point etc.

- evaluarea cunoștințelor obținute necesită prezentarea lucrărilor practice realizate de grupuri de studenți în formă de prezentări Power Point, precum fiecare student explică momentul de care era responsabil în cadrul activității grupului.

Filosofia sau conceptul învățămîntului în UoG este structurat astfel:

- Chestionarea studenților – pentru a înțelege care sunt așteptările studenților, care este gradul de satisfacție a studenților referitor la programul de studii.

- Partea pedagogică – presupune utilizarea diferitor metode de predare pentru a : satisface așteptările studenților; asigura angajabilitatea; spori însușirea materialului de către studenți; aprofunda deprinderile practice ale studenților. În calitate de metode de predare pot fi: Moodle, E-learning, PBL, IT, centrare pe student, simulări de situații, cooperarea și implicarea mediului de afaceri prin stagiile de practică sau vizite de studiu la întreprinderi.

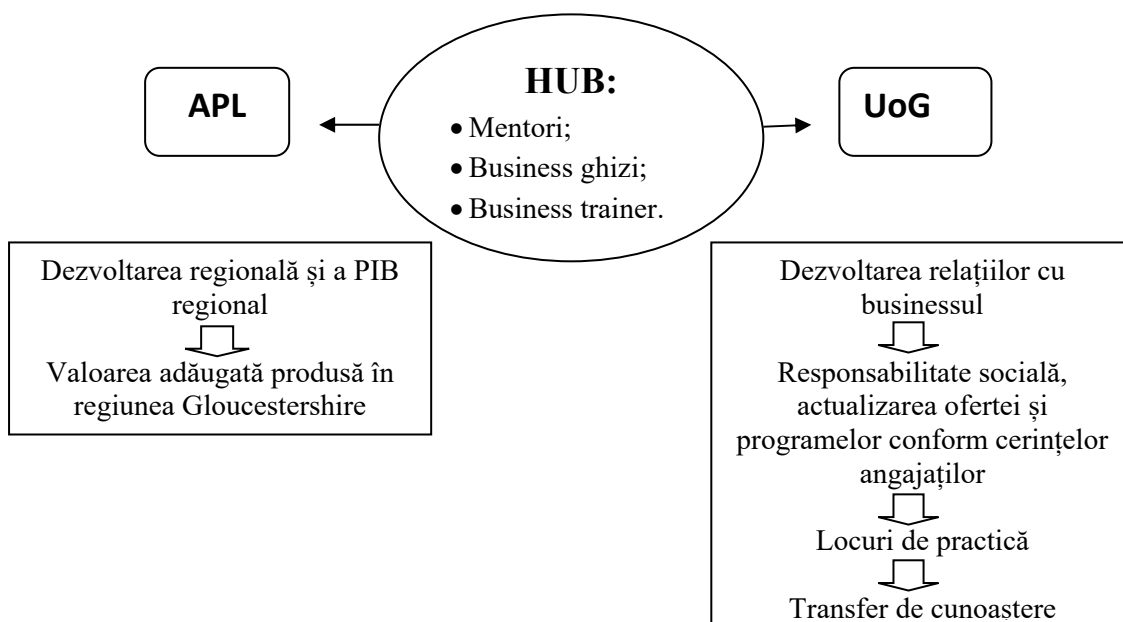
- Evaluarea (Assesment) – aici se realizează feed-back-ul sau evaluarea a volumului de material însușit de studenți, dar și cum a fost înțeles acesta, modalitățile sau metodele care au contribuit la însușirea materialului de către studenți. Acest feed - back se realizează atât individual, cât și în grup.

În cadrul vizitei la Școala de Business Aston, după prezentările efectuate de către profesorii britanici referitor la PBL, am prezentat oportunitățile de implementare a PBL în cadrul specialităților de business și administrare ținând cont de programul de studii și repartizarea cursurilor pe semestre. Astfel, după prezentarea situației din cadrul instituțiilor noastre, colegii britanici au venit cu idei și propuneri, care vor fi luate în considerație.

Deoarece, capacitatea sălilor în care sau realizat orele la care noi am fost programați să asistăm era foarte mică, a trebuit să ne împărțim în grupe mai mici și să ne rânduim în asistări la ore. Dar nu a fost o problemă, deoarece după fiecare asistare împărțeam impresiile cu colegii din echipa USCH și ASEM.

La cursul „Crearea portofoliului personal și profesional” prezentat de Dee Allen, a fost expus și explicat modul de inițiere și ghidare în carieră a studenților. Pregătirea și ghidarea individuală a studenților se face pe parcurs a 6 blocuri de activități, în care studentul învață: să stabilească avantajele personale și să facă portofoliul personal, să elaboreze propriul viitor plan al cariere sau profesional (aici poate fi și o idee de afacere), aplicarea practică a ideilor de afaceri prin incubatorul de afaceri în cadrul Universității. Anume acest curs a fost un exemplu foarte clar privind realizarea activității de tutore și rolul tutorelui.

La data de 22 februarie a fost vizitat Incubatorul de afaceri al Universității (Growth Hub). Aici am asistat la prezentarea a două idei de afaceri și stabilirea mentorilor pentru aceste afaceri. Universitatea are rolul de a stabili legătura dintre mediul academic (studenți absolvenți ai acesteia; profesorii) și mediul de afaceri (mentorii, care reprezintă diferite afaceri din acea regiune). Mentorii au rolul de a susține afacerile studenților la diferite etape de dezvoltare a acestora prin oferirea de consultații în așa domenii cum ar fi: marketing, plan strategic, finanțarea afacerii, consultațiile juridice, promovarea afacerii, asistență tehnică. Activitatea mentorilor se face pe bază de voluntariat. Schematic funcționarea incubatorului ar arata astfel:

Incubatorul de afaceri (Growth Hub) – reprezintă un parteneriat dintre UoG și APL(administrația publică locală) pentru a dezvolta regiunea. Acesta oferă următoarele servicii:

- Dezvoltarea start-up;
- Expertizarea și mentorat pentru afacerile existente sau nou create (strategii, marketing, inovare, promovare).

Universitatea pune accentul în primul rând pe dotarea cu tehnologii moderne și utilizarea acestora pe larg în activitatea de predare și evaluare, în cadrul lecțiilor sunt folosite diferite mijloace și programe IT.

Concluzie: în final, aș vrea să totalizez că în baza activităților și obiectivelor prevăzute în planurile noastre de mobilitate, de către coordonatorii din UoG a fost elaborat un plan complex și diversificat în activități care au satisfăcut la maxim solicitările noastre. Aș vrea să fac o relatare a obiectivelor preconizate și a concluziilor efectuate:

- *Sporirea competențelor de predare și învățare în PBL.*

Aici noi am văzut un alt mod de aplicare în practică a filosofiei PBL, prin jocuri de simulare, prin diversificarea tehnologiilor moderne aplicate în predare și evaluare.

- *Sporirea dezvoltării programelor de studiu din punct de vedere a implementării PBL.*

Aici aș vrea să menționez o idee care ar putea fi aplicată și la Universitatea noastră: introducerea în mod opțional în anul trei a modului New Business Enterprise, care presupune întâlniri cu experții, cu reprezentanți ai Start-up sau cu antreprenori. În cadrul UoG acest modul se realizează în cadrul Growth Hub. Curriculum disciplinar la toate programele de studii ar putea să fie suplinite cu jocuri de simulare, care se găsesc online.

- *Stabilirea relațiilor profesionale de predare și de cercetare.*

Pin aceste mobilități se fortifică relațiile de colaborare dintre membrii echipei, dar și se stabilesc relații de colaborare în predare, dar și de cercetare între echipe inter-universitare.

În general au fost realizate toate obiectivele preconizate, suntem foarte recunoscători universității gazdă pentru căldura cu care ne-au primit și pentru toate activitățile organizate.

Popa Andrei, dr. hab., prof. univ.
Rectorul Universității de Stat „B.P.Hasdeu” din Cahul.

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Roșca – Sadurschi Liudmila, lector univ.
Catedra de Economie și Management în Afaceri și Servicii
Facultatea de Economie, Inginerie și Științe Aplicate
Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul

În perioada 12-24 februarie 2017 am efectuat un stagiul de mobilitate în Universitatea din Gloucestershire, UK, în cadrul proiectului Erasmus+ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților(PBLMD).”

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate:

- Sporirea competențelor de predare și învățare în PBL – o metodologie de studii active centrate pe studenți.
- Sporirea dezvoltării programelor de studiu din punct de vedere a implementării PBL.
- Stabilirea relațiilor profesionale de predare și de cercetare.
- Clarificarea interacțiunilor universităților europene cu diferitele părți cointeresate și stabilirea modalităților de a le conecta.
- Stabilirea relațiilor administrative profesionale cu Universitatea din Gloucestershire.

Activități planificate și realizate în cadrul mobilității:

1. Analiza programelor de studii și a programelor analitice (curricule)
2. Analiza metodelor și abilităților de colaborare cu întreprinderi și companii
3. Asistarea la formarea de grupuri de lucru în cadrul lecțiilor
4. Asistarea la lecții teoretice și practice
5. Asistarea la examinarea sau evaluarea studenților
6. Asistarea activităților de tutore / facilitator
7. Analiza proiectelor studenților în cadrul lecțiilor practice
8. Vizita centrelor de inovare sau laboratoarelor de business

9. Schimbul de experiență în elaborarea studiilor de caz pentru PBL.

În prima zi de vizită am fost întâmpinați de echipa personalului academic (administrativ și organizațional) de la Universitatea din Gloucestershire, care ne-au prezentat agenda propusă pentru 2 săptămâni de mobilitate, activitățile preconizate: ore de curs și de seminar, vizite și întâlniri. Tot odată a fost prezentată echipa de profesori cu care ne vom întâlni pe parcursul acestor 2 săptămâni și a fost făcută o excursie prin campusul universitar. Tot în prima zi fiecărui membru a echipei i sa dat o mapă în care era planul de studii și toate curricule pentru cursurile la care urma să asistăm în aceste două săptămâni.

Jason Evans (Director la programul de master în Business) a explicat specificul activităților de administrare a unui program de studii, structura pe semestre a activităților teoretice și practice pentru un program, perioada și modul de realizare a practicii. Tot odată a fost explicat modul de căutare a întreprinderilor pentru practică și încheierea acordurilor tripartite cu acestea. Specificul colaborării cu mediul antreprenorial a fost explicat și de către Jim Keane și la întâlnirea cu reprezentanții administrației la Universitatea din Aston. Acest subiect a fost abordat și la vizita Incubatorului de Business a universității din Gloucestershire. Deoarece Universitatea pregătește studenți la acele programe și conform acelor planuri, care sunt importante pentru economia națională, statul motivează mediul de afaceri să fie într-o colaborare permanentă cu mediul academic. Tot odată și universitățile au demonstrat contribuția sa în dezvoltarea antreprenoriatului regional prin implicarea studenților în cercetarea problemelor întreprinderilor și propunerea de soluții concrete, precum și prin realizarea stagiilor de practică a studenților.

Nu am asistat la examinarea studenților, dar a fost explicat că la examinare participă profesorul (titularul cursului) dar și o persoană din afară (reprezentant al mediului antreprenorial).

Asistând la mai multe lecții de curs și seminare: Managementul businessului internațional, Managementul strategic, Managementul financiar, Managementul Marketingului, am observat cum se predă teoria și cum se realizează activitățile practice, ce metode se utilizează la predare și evaluare (de ex. Moodle, Kahoo.it, video conferințe, webinare, chat online cu studenții), tot odată am văzut cum lucrează studenții în grupuri. Cu părere de rău nu prea am înțeles cum grupează studenții în grupe.

La cursul „Crearea portofoliului personal și profesional” prezentat de Dee Allen, a fost expus și explicat modul de inițiere și ghidare în carieră a studenților. Pregătirea și ghidarea individuală a studenților se face pe parcurs a 6 blocuri de activități, în care studentul învață: să stabilească avantajele personale și să facă portofoliul personal, să elaboreze propriul viitor plan al cariere sau profesional (aici poate fi și o idee de afacere), aplicarea practică a ideilor de afaceri

prin incubatorul de afaceri în cadrul Universității. Anume acest curs a fost un exemplu foarte clar privind realizarea activității de tutore și rolul tutorelui.

La data de 22 februarie a fost vizitat Incubatorul de afaceri al Universității (Growth Hub). Aici am asistat la prezentarea a două idei de afaceri și stabilirea mentorilor pentru aceste afaceri. Universitatea are rolul de a stabili legătura dintre mediul academic (studenți absolvenți ai acesteia; profesorii) și mediul de afaceri (mentorii, care reprezintă diferite afaceri din acea regiune). Mentorii au rolul de a susține afacerile studenților la diferite etape de dezvoltare a acestora prin oferirea de consultații în așa domenii cum ar fi: marketing, plan strategic, finanțarea afacerii, consultațiile juridice, promovarea afacerii, asistență tehnică. Activitatea mentorilor se face pe bază de voluntariat.

Deoarece universitatea pune accentul în primul rând pe dotarea cu tehnologii moderne și utilizarea acestora pe larg în activitatea de predare și evaluare, în cadrul lecțiilor sunt folosite diferite mijloace și programe IT. Pe larg este utilizată platforma Moodle și Eduroam, unde sunt prezente cursurile teoretice și studiile de caz. Orice curs prezentat pe parcursul acestor 2 săptămâni a inclus: prezentare Power Point, video, Moodle și jocuri de simulare.

Studiile de caz sunt utilizate prin jocurile de simulare elaborate de către profesorii universității date sau în cadrul proiectelor internaționale, în colaborare cu alte universități.

La data de 16.02.2017 am realizat o vizită la Universitatea Aston din Birmingham, unde am asistat la seminarul privind implementarea PBL în procesul de studii la această universitate în cadrul Școlii de Business, ce ocupă locul II în ratingul de calitate a studiilor economice în Marea Britanie. Metoda lor de predare se bazează în mare parte pe studii de caz și pe situații la companii reale. Sarcina pusă unui grup de studenți trebuie să fie realizată prin prezentarea studiului efectuat și a propunerilor pentru această companie. În urma discuțiilor privind rezultatele activității grupului de studenți profesorul evaluează fiecare student în parte conform efortului depus. La fel sunt utilizate business simulații ca una din metodele experimentale în PBL, unele sunt prezentate în formă de jocuri interactive on-line. Mai mult, profesorul a elaborat manual de business simulații care prezintă studenților la început de curs. Lucru cu studenții în auditoriu se efectuează într-o formă foarte activă, iar studierea materialul teoretic este o sarcină individuală.

În cadrul seminarului pentru profesori privind Utilizarea IT în clasă, realizat de către Robert Whitehouse a fost prezentat modul de lucru al profesorilor la lecții teoretice și practice în PBL cu utilizarea tehnologiilor moderne:

- utilizarea prelegerii on-line în formă de film, care a fost elaborat pe parcursul unei prelegeri în aula universitară sau filmat de către profesorul singur. Studentul având acces la această prelegere are posibilitate de a studia tema în timpul și în condiții potrivite.

- pregătirea și realizarea vebinarelor care sunt efectuate prin Skype în formă de conferință video, astfel profesorul are posibilitatea la distanță să realizeze seminarul și să aprecieze cunoștințele studenților prin răspunsurile lor.

- activitățile educaționale realizate pe platforma Moodle, care conține nu numai cursul și întrebări la care trebuie să răspundă studentul, dar și curriculum cursului, diferite materiale instructive, ghiduri, filmulețe și prezentări Power Point etc.

- evaluarea cunoștințelor obținute necesită prezentarea lucrărilor practice realizate de grupuri de studenți în formă de prezentări Power Point, precum fiecare student explică momentul de care era responsabil în cadrul activității grupului.

Prin realizarea acestor activități au fost realizate, practic, toate obiectivele prestabilite:

- după ce a fost prezentat modul de elaborare a studiilor de caz și jocurilor de simulare, programele de simulare, accesul la jocuri online de simulare a activităților în business, am văzut un alt mod de lucru în PBL. Datorită accesului liber la unele jocuri de simulare, acestea pot fi utilizate și de către studenții și profesorii de la Universitatea de Stat din Cahul.

- Cursul de Creare a propriului portofoliu și dezvoltarea carierei, nea dat mai multe indicii privind perfecționarea programului de studii și stagiilor de practică.

- Membrii echipei de la Universitatea din Gloucestershire au fost foarte deschiși spre colaborare și foarte receptivi la toate întrebările și solicitările noastre, ceea ce dă dovadă de posibilitatea creării relațiilor de colaborare în dezvoltarea instituțională prin PBL, chiar și întâlnirea cu Directorul Școlii de Business poate fi o confirmare a acestei deschideri spre colaborare.

Concluzie: Universitatea din Gloucestershire pune accentul prioritar pe inovații atât în predare, cât și în evaluarea studenților. Absolut toate activitățile realizate în cadrul universității sunt bazate pe utilizarea IT. Respectiv nivelul de dotare a universității cu tehnologii moderne este foarte înalt.

Deoarece activitățile de predare - evaluare sunt centrate pe cel ce învață, în cadrul universității se realizează periodic mai multe activități (analize, sondaje, cercetare) pentru a identifica nevoile și preferințele studenților. Astfel, universitatea este într-un proces continuu de perfecționare, ceea ce le permite să fie apreciați la un nivel înalt în Marea Britanie dar și în Europa.

Respectiv în cadrul universității funcționează departamente întregi, care se ocupă de căutarea și testarea metodelor noi de predare, instruirea cadrelor didactice în crearea cursurilor cât mai interesante, atractive și interactive, precum și de organizarea continuității carierei studenților doritori de a deschide afacere sau de a găsi un loc de muncă echitabil.

Această mobilitate mi-a permis să completez bagajul de metode utilizate în predarea și evaluarea studenților, diversificarea modalităților de lucru cu studenții, diversificarea sarcinilor pentru grupurile de studenți, utilizarea metodelor interactive în activitățile cu studenții. Mi-au plăcut relațiile stabilite între profesori și studenți, modul de interacțiune și colaborare dintre aceștia, libertatea de gândire și expunere a studenților, libertatea în creație a studenților.

Din această mobilitate academică pot fi preluate foarte multe aspecte din viața și activitatea universitară, cum ar fi: organizarea activităților pedagogice la programul de studii, organizarea orarului lecțiilor, repartizarea și bronarea sălilor de studii pentru o săptămână, lucrul cu studenții, activitatea de tutore, stabilirea sarcinilor de lucru pentru grupurile de studenți, modul de consultare și evaluare a grupurilor de studenți.

Roșca – Sadurschi Liudmila, rector universitar

10.03.2017

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Todos Irina, conf. univ.
Catedra de Economie și Management în Afaceri și Servicii
Facultatea de Economie, Inginerie și Științe Aplicate
Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul

În perioada 12-24 februarie 2017 am realizat un stagiul de mobilitate academică în Universitatea din Gloucestershire, UK, în cadrul *proiectului Erasmus+ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților(PBLMD).”*

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate au fost:

- ❖ *Sporirea competențelor de predare și învățare în PBL – o metodologie de studii active centrate pe studenți.*
- ❖ *Sporirea dezvoltării programelor de studiu din punct de vedere a implementării PBL.*
- ❖ *Stabilirea relațiilor profesionale de predare și de cercetare.*
- ❖ *Clarificarea interacțiunilor universităților europene cu diferitele părți cointeresate și stabilirea modalităților de a le conecta.*
- ❖ *Stabilirea relațiilor administrative profesionale cu Universitatea din Gloucestershire.*

Activități planificate și realizate în cadrul mobilității academice sunt următoarele:

- ↪ *Analiza programelor de studii și a programelor analitice (curricule)*
- ↪ *Analiza metodelor și abilităților de colaborare cu întreprinderi și companii*
- ↪ *Asistarea la formarea de grupuri de lucru în cadrul lecțiilor*
- ↪ *Asistarea la lecții teoretice și practice*
- ↪ *Asistarea la examinarea sau evaluarea studenților*
- ↪ *Asistarea activităților de tutore / facilitator*

- ↳ *Analiza proiectelor studenților în cadrul lecțiilor practice*
- ↳ *Vizita centrelor de inovare sau laboratoarelor de business*
- ↳ *Schimbul de experiență în elaborarea studiilor de caz pentru PBL.*

Activitățile în cadrul mobilității au început cu prezentarea echipei, care ne-a ghidat și coordonat timp de 2 săptămâni și graficul activităților foarte vast și diversificat în activități și vizite.

Specificul funcționării programului de studii la „*Administrarea Afacerii*” la licență și continuitatea acestuia la master a fost explicat de către Jason Evans (Director la programul de master în Business) Tot odată a fost explicat modul de căutare a întreprinderilor pentru practică și încheierea acordurilor tripartite cu acestea. Specificul colaborării cu mediul antreprenorial a fost explicat și de către *Jim Keane* și la întâlnirea cu reprezentanții administrației la *Universitatea din Aston*. Acest subiect a fost abordat și la vizita *Incubatorului de Business a universității din Gloucestershire*. Deoarece Universitatea pregătește studenți la acele programe și conform acelor planuri, care sunt importante pentru economia națională, statul motivează mediul de afaceri să fie într-o colaborare permanentă cu mediul academic. Tot odată și universitățile au demonstrat contribuția sa în dezvoltarea antreprenoriatului regional prin implicarea studenților în cercetarea problemelor întreprinderilor și propunerea de soluții concrete, precum și prin realizarea stagiilor de practică a studenților.

Asistând la mai multe lecții de curs și seminare: *Managementul businessului internațional*, *Managementul strategic*, *Managementul financiar*, *Managementul Marketingului*, am observat cu se predă teoria și cum se realizează activitățile practice, ce metode se utilizează la predare și evaluare (de ex. Moodle, Kahoot.it, video conferințe, webinare, chat online cu studenții), tot odată am văzut cum lucrează studenții în grupuri.

La cursul „***Crearea portofoliului personal și profesional***” prezentat de *Dee Allen*, a fost expus și explicat modul de inițiere și ghidare în carieră a studenților. Pregătirea și ghidarea individuală a studenților se face pe parcurs a 6 blocuri de activități, în care studentul învață: să stabilească avantajele personale și să facă portofoliul personal, să elaboreze propriul viitor plan al cariere sau profesional (aici poate fi și o idee de afacere), aplicarea practică a ideilor de afaceri prin incubatorul de afaceri în cadrul Universității. Anume acest curs a fost un exemplu foarte clar privind realizarea activității de tutore și rolul tutorelui.

La data de 22 februarie a fost vizitat *Incubatorul de afaceri al Universității (Growth Hub)*. Aici am asistat la prezentarea a două idei de afaceri și stabilirea mentorilor pentru aceste afaceri. Universitatea are rolul de a stabili legătura dintre mediul academic (studenți absolvenți ai

acesteia; profesori) și mediul de afaceri (mentorii, care reprezintă diferite afaceri din acea regiune).

Deoarece universitatea pune accentul în primul rând pe dotarea cu tehnologii moderne și utilizarea acestora pe larg în activitatea de predare și evaluare, în cadrul lecțiilor sunt folosite diferite mijloace și programe IT. Pe larg este utilizată platforma Moodle, unde sunt prezente cursurile teoretice și studiile de caz.

Studiile de caz sunt utilizate prin jocurile de simulare elaborate de către profesorii universității date sau în cadrul proiectelor internaționale, în colaborare cu alte universități.

La data de 16.02.2017 am realizat o vizită la **Universitatea Aston din Birmingham**, unde am asistat la seminarul privind implementarea PBL în procesul de studii la această universitate în cadrul *Școlii de Business*. Lucru cu studenții în auditoriu se efectuează într-o formă foarte activă, iar studierea materialul teoretic este o sarcină individuală.

În cadrul seminarului pentru profesori privind Utilizarea IT în clasă, realizat de către *Robert Whitehouse* a fost prezentat modul de lucru al profesorilor la lecții teoretice și practice în PBL cu utilizarea tehnologiilor moderne: prelegeri și seminare online, vebinare, jocuri de simulare.

Impactul stagiului de mobilitate:

- dezvoltarea profesională în domeniul PBL (cunoștințe și abilități practice);
- capacitatea de a dezvolta curriculum-ul modernizat pentru specializarea Business și Administrare;
- schimb de experiență între cadrele didactice din UE și USCH;
- oportunitatea de a dezvolta probleme/sarcini PBL în procesul de predare.

Concluzie: *Universitatea din Gloucestershire* pune accentul prioritar pe inovații atât în predare, cât și în evaluarea studenților. Absolut toate activitățile realizate în cadrul universității sunt bazate pe utilizarea IT. Respectiv nivelul de dotare a universității cu tehnologii moderne este foarte înalt.

Această mobilitate mi-a permis să completez bagajul de metode utilizate în predarea și evaluarea studenților, diversificarea modalităților de lucru cu studenții, diversificarea sarcinilor pentru grupurile de studenți. Totodată am descoperit avantajele unei astfel de metode comparativ cu metodele tradiționale. Aptitudinile dobândite în cadrul orelor la care am participat la Universitatea din Gloucester, le voi aplica în cadrul cursurilor predate la Universitatea de Stat "B.P. Hasdeu" din Cahul.

Todos Irina, conf. univ.

10.03.2017

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Erhan Lica, dr., conf. univ.

ASEM

În cadrul vizitei de mobilitate la Universitatea din Gloucestershire, Marea Britanie am urmărit realizarea unor obiective concrete care ar contribui la dobândirea unor cunoștințe și aptitudini profesionale noi necesare în procesul de predare-învățare centrat pe student.

Astfel, unul din obiectivele majore ale mobilității a constat în: dobândirea unor cunoștințe noi despre metodologia învățării bazate pe probleme, care ar putea fi aplicate pe viitor în cadrul cursurilor predate.

Acest obiectiv major a fost realizat treptat, mai întâi prin asistarea la cursul: „Cum se face o afacere?” ținut de către profesorii Jun Zhang și Ryan Curtis, în cadrul căruia am avut ocazia de a vedea aplicarea metodei PBL. Mai întâi de toate studenților, anului III de studiu le-a fost prezentat un studiu de caz despre o companie reală din Gloucester, UK, „Prima Dental”, care conținea informații cheie despre companie și poziția ei pe piață. Compania nominalizată este în prezent în căutarea unor noi piețe de desfacere. Astfel, sarcina de bază pe care au primit-o studenții era pregătirea unui raport complex, care ulterior să fie transmis managementului de top al companiei, care ar include o analiză aprofundată privind procesul de internaționalizare, utilizarea instrumentelor analitice, bazei legislative, precum și a cifrelor reale ale afacerii. Potențialele piețe de desfacere pe care dorea să se extindă compania erau: SUA, Germania, China și Japonia. Studenții au fost divizați în grupuri, fiecare grup reprezentând o țară concretă și au început lucrul în echipe. Sarcina de a pregăti acest raport în grup este una pentru întreg semestrul, iar cele mai bune rapoarte elaborate de către grupul de studenți vor fi transmise companiei analizată, studenții fiind evaluați și notați pe baza lucrului în grup.

Profesorii ASEM, au fost implicați activ în această sarcină, fiind repartizați în cadrul grupurilor de studenți, ceea ce ne-a permis să observăm că profesorul are mai degrabă rolul unui bun îndrumător, care facilitează discuțiile și procesul de studiere, fără a fi o sursă directă de

informație, tot lucrul de bază fiind făcut de către studenții din cadrul grupului. Prin aceasta are loc schimbarea atât a rolului profesorului, cât și modificarea relației dintre profesor-student. De asemenea, am remarcat că scopul utilizării studiilor de caz în această metodă este mai curând de a stimula învățarea informației și conceptelor, furnizate de către aceste probleme, decât de a soluționa problema propriu zisă.

Concomitent am remarcat, iar ulterior ne-a fost confirmat și în cadrul discuțiilor private cu profesorii, că în învățarea bazată pe probleme sarcinile și feedback-ul obținut de pe urma lor este mai important ca predarea în sine. Experiența dată a fost una extrem de utilă, deoarece a contribuit la dobândirea unor cunoștințe practice despre cum poate fi aplicată și cum funcționează metoda PBL.

O altă experiență valoroasă a fost și frecventarea modulului profesorului Matthew Checkley, care este titularul cursului de Management Strategic Inovativ. În cadrul cursului studenții erau învățați cum să devină mai creativi și cum să-și dezvolte creativitatea. Pentru aceasta profesorul a recurs la diverse exerciții și simulări, studenților abordându-se câte un minut pentru a crea cât mai multe asocieri originale cu un obiect prestabilit. De asemenea, studenții au primit sarcina de selectare a unei provocări care putea fi realizată prin exercițiul 7 Scamper generator de idei creative.

Profesorii ASEM au fost implicați în cadrul acestei sarcini, provocarea aleasă fiind: tranziția de la abordarea conservativă de predare-învățare spre cea inovativă, centrată pe student. La sfârșitul exercițiului, grupul de profesori ASEM a prezentat sugestiile sale care au fost analizate și discutate cu titularul cursului și cu ceilalți studenți prezenți la ore. Exercițiul s-a dovedit a fi extrem de util în dobândirea unor cunoștințe noi despre metodologia bazată pe probleme în particular și învățarea activă în general.

Un alt aspect aparte pe care l-am remarcat din discuțiile cu profesorii și studenții Universității din Gloucestershire, este faptul cât de importantă este dezvoltarea tehnologiilor informaționale la nivel de instituție în învățământul centrat pe student. O ocazie unică de a dobândi mai multe cunoștințe în acest domeniu a fost seminarul organizat pentru profesori, cu tematica: „Folosirea tehnologiilor informaționale în sala de predare”, organizat de către profesorul Rob Whitehouse. La acest seminar a fost activ promovată ideea importanței tehnologiilor informaționale în învățarea centrată pe student.

Prin Live Module Guide, care se utilizează activ de către Universitatea din Gloucestershire, studenții pot realiza sarcini și studii de la distanță, indiferent de locul unde se află: în campus, în rețea, sau în afara universității. Totodată, la seminarul lui Rob Whitehouse am avut ocazia unica de a ne familiariza cu instrumentul virtual Kahoot, dobândind cunoștințe noi despre modul în

care acesta poate fi accesat și cât de frecvent ar fi potrivit să-l utilizăm în cadrul orelor, ca acesta să nu-și piardă din utilitatea sa. Concomitent, în cadrul seminarului am fost familiarizați și cu alte instrumente IT, utilizate activ în cadrul universității cum ar fi: Padlet; web 2.0 e.g.; Socrative; Educreation, self-managed e-Portofolio; VoP's – voice presentation.

În acest context țin să remarc, că toate cele menționate și explicate detaliat la seminarul menționat anterior, și-au regăsit utilitatea atât la cursul de Marketing, ținut de către profesorul Richard Warr, cât și la cursul de Management Financiar Strategic, ținut de profesorul Charles Afriyie, unde s-a lucrat activ cu platforma Moodle, Kahoot și Padlet prin care interacționau studenții la ore.

Această nouă experiență ne-a confirmat și mai puternic ipoteza, că dezvoltarea predării centrate pe student poate avea loc doar într-o strânsă corelare cu dezvoltarea tehnologiilor informaționale utilizate în cadrul procesului de învățare-predare.

Un alt obiectiv important din cadrul programului de mobilitate a urmărit: îmbunătățirea calităților profesionale de predare, rezultate din experiența PBL.

Astfel, extrem de utilă în realizarea acestui obiectiv a fost vizita de la Aston University, din Birmingham. O universitate din top 10 ale Marelui Britanie, care are drept grup țintă studentele musulmane. Universitatea este renumită și prin faptul că utilizează de peste 50 de ani în procesul de predare învățare diverse platforme și instrumente IT. În cadrul universității se utilizează activ platforma Moodle și simulation game.

Vizita la această renumită universitate însoțită de prezența profesorului Clive Kerridge și profesorului Jason Evans a fost foarte utilă. În cadrul acestei vizite am avut onoarea de a discuta cu decani de facultate și profesori de la Aston University, care au împărtășit cu generozitate din experiența sa de aplicare a metodologiei bazate pe probleme, centrate pe student. După spusele cadrelor didactice ale universității ei nu mai au demult studenți care ar fi dorit să conspiceze după profesori. Întreg conceptul de predare-învățare este unul inovativ, modern și centrat pe student, deoarece doar așa poți rămâne competitiv într-o lume atât de concurențială a universităților, ofertelor și programelor de studii.

Totodată, în cadrul vizitei profesorii ASEM au fost rugați să împărtășească din progresul realizat până acum în vederea implementării metodei PBL în instituția sa, fiind încurajați să-și continue și mai departe eforturile întreprinse. Concomitent, s-a vehiculat ideea cât de importantă este comunicarea atât dintre membrii facultății care aplică PBL, cât și dintre studenții ce conlucrează în cadrul aceluiași grup, și bineînțeles dintre profesorul și studentul implicat în procesul PBL.

O altă vizită în cadrul mobilității, care și-a adus aportul în valorificarea calităților profesionale de predare a fost cea de la un alt Campus al Universității și anume Francis Close Hall Campus, situat tot în Cheltenham. În cadrul acestei vizite am avut întrevvedere cu profesorul David Webster, care promovează și utilizează tehnicile video în procesul de predare-învățare.

Media Socială este activ promovată ca o resursă pedagogică. De regulă, cei care îi interviuează pe studenți sunt chiar profesorii lor. Concomitent, profesorul poate utiliza înregistrarea video/audio și pentru a oferi feed-back studenților săi asupra sarcinilor și evaluărilor realizate. Formatul de interacțiune prin această modalitate video cu studenții săi este una inovativă și extrem de rezultativă.

În cadrul vizitei în calitate de profesor ASEM am avut ocazia unică, împreună cu colegii, de a fi interviueată de către David Webster, unde am vorbit despre scopul vizitei și obiectivele prestabilite, despre învățământul din Republica Moldova, precum și despre rezultatele scontate ca urmare a experienței și cunoștințelor noi dobândite din vizita de mobilitate.

Concomitent, în cadrul mobilității am fost interesată și de familiarizarea cu noi modalități de dezvoltare a competențelor de cercetare a studenților.

În vederea realizării acestui obiectiv a fost întreprinsă vizita la Growth Hub, Oxstalls Campus, din Gloucester, în cadrul căruia am avut ocazia să vedem cum funcționează incubatorul de afaceri a universității. În cadrul ședințelor de la incubator am avut ocazia unică de a vedea prezentarea a două start-up-uri, care s-au lansat pe piață, însă au nevoie de suport și consultanță din rândul mentorilor și experților adunați în sală pentru a fi de succes în afaceri.

Această vizită a avut un puternic impact deoarece a ilustrat foarte clar care este modalitatea de conlucrare dintre incubator, universitate și mediul de afaceri. Studentul este cel care are de câștigat cel mai mult, deoarece este ghidat și consultat la fiecare etapă de dezvoltare a afacerii sale. O latură aparte este și grija Universității din Gloucestershire pentru absolvenții săi. În acest context extrem de informativă a fost seminarul ținut de profesorul David Dawson, care ne-a informat despre cursul său „Dezvoltarea unui modul de consultanță după absolvire”. Acest curs se ține la ciclul de master și din experiența ultimilor ani, doar studenții din top 5, sunt cei care ajung să facă proiecte cu adevărat calitative de consultanță, pentru diverse IMM-uri. Prin acest curs studentul dobândește cunoștințe și aptitudini practice extrem de utile. La această etapă are loc tranziția studentului din poziția de ascultător de informații spre cea de consultant, în care el ajunge să consulte și să recomande ce decizii ar trebui luate în cazul unei afaceri concrete. Studentul este monitorizat și mentorat moderat de către profesor la etapa primară a serviciilor de

consultanță, după care pe seama cunoștințelor și aptitudinilor dobândite, studentul trebuie să devină independent în deciziile și sfaturile furnizate în cadrul serviciilor de consultanță.

Astfel, am remarcat că și această modalitate de conlucrare dintre mediul universitar, student și mediul de afaceri este una extrem de eficientă, contribuind la dezvoltarea unor calități noi de cercetare a studenților.

Universitatea din Gloucestershire, nu s-a oprit aici în grija pentru studenții săi, elaborând o strategie de angajabilitate a studenților pentru perioada anilor 2016-2020. La acest subiect foarte prețioase au fost seminarele găzduite de către profesorii: Simon Dove și Dee Allen.

În cadrul Universității un departament separat ghidează studenții în conturarea „Planurilor de Viitor”, oferind consultanță în trei domenii de bază: experiența de lucru, dezvoltarea aptitudinilor și managementul carierii. În cadrul seminarului am fost familiarizați și cu modul în care studenții dobândesc aptitudini și cunoștințe profesionale încă din băncile studentești prin vizitele de plasament (placements) pe care sunt obligați să le efectueze pentru un semestru întreg, ca parte a evaluării academice. Aceste vizite sunt total diferite față de stagii, deoarece trebuie neapărat să fie tangențiale cu domeniul în care se specializează studentul și sunt o parte a programei academice. Cumulativ toate aceste eforturi întreprinse atât de universitate, cât și de student în mare parte îl ajută pe viitorul absolvent să-și asigure potențialul său loc de angajare.

Sumând totalurile acestei vizite de mobilitate, îmi permit să constat caracterul său informativ foarte vast, ceea ce a permis realizarea deplină a obiectivelor prestabilite. Concomitent, consider că patrimoniul de cunoștințe dobândit în domeniul metodologiei PBL, ca urmare a vizitei de mobilitate întreprinse, își va regăsi utilitatea în cadrul propriilor cursuri predate.

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Pe parcursul perioadei 13.02 – 24.02.17 am participat la mobilitatea echipei academice din partea Academiei de Studii Economice din Moldova la Universitatea din Gloucestershire din Cheltenham, Marea Britanie. Această mobilitate a avut loc în cadrul proiectului Erasmus+,”Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Student’s Competitiveness and Employability”. Pentru mobilitate s-au propus următoarele obiective:

- Să înțelegem și să aprofundăm competențele în domeniul învățării și predării centrate pe student, precum și predării în cadrul PBL;
- Să dezvoltăm cunoștințele și abilitățile în elaborarea programelor de studii;
- Să formăm și să dezvoltăm predarea profesională și să dezvoltăm relațiile de colaborare în domeniul cercetării;
- Să dezvoltăm abilități și competențe de a utiliza metode PBL în procesul predării.

În cadrul Universității din Gloucestershire se consideră că una din cele mai reușite metode de îmbunătățire a procesului de predare este schimbarea accentului de la profesor spre cel care învață, adică definirea clară a rezultatelor învățării pe care studenții ar trebui să le atingă la finele temelor predate de profesori. În condițiile actuale, tot mai mult universitatea se axează pe învățarea și predarea centrată pe student, bazată pe elaborarea curriculumului reieșind din rezultatele pe care studenții trebuie să le atingă la diferite nivele. Managementul universității încearcă să introducă o abordare nouă a procesului de predare- învățare, anume individualizarea învățământului. Se observă un accent mare pe feedback-ul studenților, analiza gradului de satisfacție la nivel de fiecare disciplină separate, cât și a programului în întregime. Cum a menționat Jason Evans, responsabil de programul “Business și Administrare”, sarcina universității “este de a crea o experiență unică și fantastică pentru studenți”, iar aceasta este posibil doar prin trecerea de la lecții cu predare tradițională la cele ce utilizează învățarea activă, metode PBL și orientarea spre angajabilitate a procesului de studii. Elaborarea curriculumului

trebuie să țină cont de competențele ce trebuie să le obțină studenții la absolvire, aceste competențe trebuie să le ofere studenților șanse mai mari de angajabilitate în lumea reală.

În timpul perioadei de mobilitate, am avut ocazia de a asista la lecții teoretice și la seminare, precum și la traininguri și întâlniri organizate pentru stafful academic. Analizând informația prezentată, precum și observând cum se implementează metodele de predare centrate pe student, putem identifica câteva direcții care sunt prioritare pentru această universitate:

1. *Implementarea tehnologiilor în procesul de predare-învățare* – utilizarea tehnologiilor și crearea unei instituții ce promovează învățarea bazată pe tehnologii (peste 2 ani, universitatea își va schimba sediul și va trece într-un alt campus universitar, valoarea investiției este de 20mln. pounds, care preponderent au fost destinate dotării claselor de studii cu tehnologii avansate), de menționat că administrația universității a anticipat tendințele sistemului de învățământ superior: numărul tot mai mic a tinerilor ce aplică la universitate și cererea tot mai mare pentru flexibilitatea procesului de studii, ceea ce a motivat decizia de a aloca spații mult mai mici pentru auditorii, în schimb investiții mai mari în dotarea cu tehnologii moderne. Tehnologiile au un rol important atât la nivel de predare, de exemplu platforma Moodle este utilizată pentru plasarea tuturor suporturilor de curs, referințelor bibliografice și a sarcinilor, proiectelor elaborate de student. O noutate în procesul predării este predarea electronică: se înregistrează video lecțiile teoretice și se plasează pe Moodle, respectiv studentul se poate uita de câte ori are nevoie și pune pauză atunci când are nevoie, fiind și o abordare mai individuală. La fel, se utilizează pe larg rețelele de socializare și Skype-ul pentru asistența digitală a studenților de către profesor, iar prezentările prealabile a proiectelor studenților tot sunt înregistrate video și plasate on-line, pentru a avea feedback-ul colegilor și a putea îmbunătăți proiectele până la prezentarea finală. În urma analizei nivelului de satisfacție a studenților, s-a observat că 86% de student sunt mulțumiți de cursuri, însă nu au același nivel de satisfacție și pentru evaluarea și feedbackul profesorului, studenții nu primesc suficientă atenție pentru evaluarea scrisă și nu primesc suficientă explicație pentru notele în cazul evaluării scrise. Pentru a ameliora situația, profesorii au pus accent pe tehnologii și utilizând camera de la calculator sau telefon mobil, au început să înregistreze video remarcile și obiecțiile față de lucrările scrise ale studenților. Astfel, cheltuind 2 minute per feedback, ceea ce este mult mai rapid, se obține și o individualizare a procesului, deoarece studentul poate vedea profesorul, iar acesta i se adresează personal. Un alt avantaj este că studentul poate accesa de la telefonul său mobil când dorește și unde dorește, studenții fiind mult mai deschiși să înregistreze video pe skype și să partajeze aceste material, drept rezultat aprecierea studenților a evaluării și procesului de feedback a crescut cu 9%. Este comod și pentru examinatorii străini, care pot accesa și ei. Tehnologiile sunt pe larg utilizate

pentru colaborarea cu practicienii, care fiind oameni de afaceri sunt foarte ocupați și nu au timp, prin Skype, videoblog sau interviuri video se facilitează procesul de comunicare. Toate aceste materiale sunt plasate pe Moodle și pot fi accesate ușor. Un mare avantaj al universității este accesul la Internet în sălile de studii și pe teritoriul campusului, ceea ce permite utilizarea așa metode ca Kahoot, dar și predarea într-o manieră interactivă cu participarea concomitentă a studenților din auditoriu.

2. *Metodele pedagogice inovative* – universitatea încearcă să motiveze profesorii să utilizeze metode cât mai noi de predare, în scopul consolidării procesului de predare – învățare centrate pe student. Sunt utilizate metode de învățare activă, simulări, PBL, predare digitală, Kahoot etc. Chiar dacă din punct de vedere a conținutului cursurile academice sunt asemănătoare, metodele de predare sunt diferite și sunt adaptate specificului disciplinei și finalităților ce trebuie atinse. Profesorii se străduie să schimbe accentul de la predare spre evaluare și feedback, în scopul creării unei experiențe unice și utile a studenților în cadrul universității. Din metodele inovative, se utilizează PBL, în special proiectele în grup, care sunt legate de o disciplină și constituie evaluarea finală a acesteia. Avantajele acestei metode sunt că proiectul este bazat pe o companie concretă, care se implică activ prin oferirea de informații detaliate despre activitatea sa, reprezentanții companiei se întâlnesc cu studenții și participă și la evaluarea acestora, deci studenții lucrează asupra unei probleme reale elaborând și soluții reale, deci sunt mai motivați deoarece ei înțeleg utilitatea proiectului și capătă abilități practice necesare unui specialist bun. Un alt avantaj al acestei metode este că studenții capătă abilități de a lucra în echipă, ceea ce este foarte important pentru angajatori și abilități personale de ex. convingere, comunicare, prezentarea materialului etc. O noutate pentru sistemul de învățământ din Moldova, ar fi modul de implicare a profesorului în procesul de predare- învățare: el devine mai mult un mentor, care observă și ghidează studentul, dar nu îi dă instrucțiuni exacte ce anume trebuie să facă. La orele teoretice, sarcina profesorului nu este de a transmite materialul, ci de arăta utilitatea lui, de aceea profesorii plasează materialele cursului pe Moodle, iar la lecție dau exemple actuale, discută cu studenții pentru a verifica dacă au înțeles teoria. O altă metodă inovativă de învățare este simularea, ca o componentă a învățării bazate pe experiență (experiential learning), atunci când se formează grupuri de studenți care simulează o companie și rezolvă o sarcină. Este o posibilitate bună pentru studenți de a obține abilități practice necesare pentru angajare, de a testa viitoarea activitate, dar și de a utiliza conținutul cursului în condițiile reale și practice. De menționat, că la Universitatea din Aston, ca metodă pedagogică se folosesc jocurile video, jocuri de roluri prin învățarea virtuală. Aceste jocuri oferă posibilitatea de diverse simulări, în funcție de disciplină și finalități, sunt programe soft care permit mai multor grupuri

de studenți să lucreze pe baza aceleiași companii. Toate grupurile trebuie să elaboreze planuri de marketing, să ia decizii privind strategiile companiei etc. Toate rapoartele sunt publicate, ceea ce stimulează competitivitatea și interacțiunea între studenți, precum și crește calitatea prezentărilor. Se observă o tendință de a trece de la evaluările scrise cu întrebări cu variante de răspuns, spre evaluări orale sau cele scrise, dar cu întrebări mai mult deschise, ce dezvoltă gândirea analitică. Universitatea oferă libertate profesorilor în alegerea metodelor pedagogice utilizate, reieșind din specificul disciplinei, finalităților urmărite, dar motivează și încurajează să utilizeze metode cât mai inovative, în acest scop s-a creat un departament separat "CLIPP" (Centre for Learning Innovation and Professional Practice), care se ocupă cu ghidarea și trainingul profesorilor în metode noi de predare, dezvoltarea competențelor de predare, cum să elaboreze și să devină un autor de program academic și un inovator în cercetare-predare în învățământul superior. De menționat că departamentul lucrează cu fiecare profesor individual pentru a ajuta să aleagă și să utilizeze metodele cele mai potrivite pentru disciplina sa, la fel ajută specialitățile și facultățile să creeze programe internaționale și să se implice în colaborări internaționale.

3. *Angajabilitatea studenților* – la nivel instituțional programele de studii se elaborează în funcție de finalitățile și competențele ce trebuie să posede studenții pentru a se angaja mai ușor și mai rapid în câmpul muncii. Fiecare disciplină la fel trebuie să aibă acel conținut și să fie predată în așa mod, încât studentul să obțină cunoștințele necesare și mai ales abilitățile de a le utiliza în practică pentru a fi pregătiți de a lucra într-o companie reală, de a soluționa probleme reale și astfel de a avea șanse mai mari de angajabilitate în câmpul muncii. Trebuie de menționat conlucrarea activă dintre universitate și mediul de afaceri, atât la nivel de fiecare curs predat (sarcinile sunt actuale și implică probleme reale din economie, iar ulterior proiectele sunt evaluate atât de profesor cât și de examinatorul extern), cât și la nivel instituțional – dezvoltarea unui modul separat "Planul meu pe viitor" ("My Future Plan") din primul an de studii pentru dezvoltarea abilităților personale și profesionale în scopul angajării mai rapide, cu includerea unui stagiu de cel puțin 30 ore în cadrul unei companii, chiar din primul semestru. Trebuie de menționat că este un modul obligatoriu, care implică și interacțiunea cu un profesor în calitate de tutore. Fiecare profesor are 14-15 studenți, cu care se vede trei ore pe săptămână, în scopul dezvoltării abilităților personale și profesionale precum și orientării în viitoarea carieră. În cadrul modulului se invită și practicieni, care să le vorbească despre diverse domenii și posibilități de angajare, dar și le face un test de angajare, care să îi pregătească pentru procedura de recrutare după absolvire. În luna martie a fiecărui an se organizează săptămâna "Planul meu pe viitor", pentru a motiva studenții să caute și să se implice în domeniul practice, să aibă experiență de lucru. Universitatea din Gloucestershire a elaborat "Strategia de angajabilitate

pentru anii 2016-2020” care prevede o perioadă de practică de 12 luni în cadrul companiei, care este evaluată academic și este baza angajabilității pe viitor a studenților. Argumentele managementului universitar în focusarea pe angajabilitate sunt:

- concurența tot mai acerbă în domeniul învățământului superior, deci astfel universitatea poate să se diferențieze printre concurenți și să își promoveze imaginea și notorietatea,
- analiza studenților a raportului taxe de studii/ valoarea adăugată a procesului de învățământ,
- guvernul la fel acordă finanțare reieșind din impactul (rezultatele) procesului educațional, tot mai mult acordând atenție statisticilor și ratingurilor, în care indicatorul de bază este rata de angajabilitate a studenților.

Gaugăș Tatiana, lector superior
Catedra “Marketing și Logistică”
ASEM

RAPORT

**Asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea Gloucestershire din Cheltenham, Marea Britanie
în perioada 12 – 25 februarie 2017**

Andrei RĂU, conf. univ., dr.
Catedra „Management”, ASEM

În perioada 12-25 februarie 2017 am efectuat un stagiul de mobilitate în Universitatea Gloucestershire din Cheltenham, Marea Britanie, în cadrul proiectului Erasmus⁺ „Introducerea învățării bazate pe probleme în Moldova: Spre consolidarea competitivității și șanselor de angajare ale studenților / Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing Students’ Competitiveness and Employability.”

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate au fost următoarele:

- Studierea metodelor de predare și învățare axate pe student (PBL - mediu centrat de învățare activă și metode);
- Îmbunătățirea abilităților de dezvoltare a viitoarelor programe de studiu;
- Observarea și îmbunătățirea metodelor de predare și de cercetare științifică;
- Stabilirea de relații de colaborare și cooperare, cu scopul de a pune în aplicare a tehnicilor de predare – învățare axate pe PBL.

Pentru a realiza obiectivele sus-menționate, am participat în activitățile care au fost incluse în programul mobilității, printre care:

- Asistarea la orele de curs și de seminar: 7 module cu următoarele tematici:
 - BM 5104 – Managing International Business Module Outline;
 - BM 6401 – The Context of International Business;
 - BM 6101 – Building & Sustaining Strategy;
 - CT 5038 – Agile Methods;
 - MS 5104 – New Product & Brand Development Module Outline;
 - AC 6030 – Strategic Financial Management;
 - BM 7103 – Strategic Management.

• Seminare cu profesori și experți (staff seminar) și discuții despre metodele de predare-învățare utilizate în cadrul Universității Gloucestershire din Cheltenham, Marea Britanie: 4 module cu următoarele tematici:

–Prezentare generală a programei de instruire la specialitatea „Business”;

–Utilizarea Tehnologiilor Informaționale moderne în sălile de curs;

–Dezvoltarea modului: programul de consultanță postuniversitar;

–Social media – resursă pedagogică.

• Vizită de informare și documentare în cadrul altor organizații și campusuri a universității:

–Vizită la Aston University, Birmingham, Marea Britanie;

–Vizită la Francis Close Hall Campus, Cheltenham, Marea Britanie;

–Vizită la Growth Hub, Oxtalls Campus, Gloucester, Marea Britanie.

În urma participării la activitățile planificate am realizat următoarele:

• Am analizat programele analitice a următoarelor module/cursuri:

–Managementul Business – ului Internațional;

–Contextul Business – ului Internațional;

–Modelarea Strategiilor Durabile;

–Business Management;

–Management Financiar;

–Portofoliul Personal;

–Lansarea noilor afaceri (antreprenoriat);

–Management Strategic;

–Dezvoltarea Brand-ului și a noilor produse;

–Guvernare Corporativă.

• Am analizat materialele practice și educaționale (materiale didactice), prezentate studenților. Din cele observate, studenții în cadrul modulelor beneficiază de o listă bibliografică din 7 – 15 surse, suport a notelor de curs în format electronic (PPTX, PDF, DOCX, și în format video), disponibile online pe platforma Moodle a universității.

• Am participat în cadrul modulelor/cursurilor la sarcinile care erau puse de către profesori spre realizare către studenți.

• Am făcut cunoștință cu noi metode de instruire: KAHOOT (<https://getkahoot.com/>) și specificul utilizării Social Media la orele de curs și seminar.

• În cadrul vizitei la Aston University, Birmingham, am participat la întâlnirea dintre părțile implicate în cadrul programului de implementare a PBL-lui în cadrul universității și celor a instituțiilor de învățământ superior din Rep. Moldova. Au fost discutate realizările în

implementarea programului PBLMD și am discutat despre următorii pași care urmează să-i urmăm. Au fost prezentate modalitățile de implicare a studenților la ore prin intermediul simulărilor și utilizarea sistemelor informaționale: Business Simulation Games – <https://www.cesim.com/>, ABS, Gaming Simulations, T+L Initiatives, CLIPP tehnics și Glos Uni. Toate aceste metode au fost recomandate de a fi utilizate și în cadrul universităților din Rep. Moldova prin continuarea implementării proiectului PBLMD.

- În cadrul vizitei la Francis Close Hall Campus, Cheltenham, am făcut cunoștință cu activitatea departamentului care este responsabil pentru planificarea și organizarea instruirii profesorilor, precum și pentru implementarea și dezvoltarea programelor, tehnicilor și metodelor de predare – învățare în cadrul universității gazdă. La întâlnirea dată, am discutat despre importanța dezvoltării calităților profesionale a profesorilor și dezvoltarea academică. Dezvoltarea profesională și academică a profesorilor este posibil să se realizeze în urma unui feedback eficient din partea studenților, din partea colegilor, și de către superiori.

- În cadrul vizitei la Growth Hub, Oxtalls Campus, Gloucester, care, este cel mai mare Business Incubator din acea regiune geografică, am participat la întâlnirea dintre părțile interesate, în special managerii de diverse companii sau subdiviziuni din cadrul companiilor, pentru a discuta despre implicarea lor în aplicarea PBL-lui și importanța mentoring – lui pentru dezvoltarea noilor afaceri. O atenție deosebită s-a acordat importanței procesului de consultanță în afaceri și a etapelor pe care acest proces le cuprinde.

Rezultatele obținute și impactul asupra dezvoltării profesionale ar putea fi caracterizate prin următoarele:

- O mai bună înțelegere și dezvoltarea profesională în domeniul PBL (cunoștințe și abilități practice) ca un instrument inovativ pentru procesul de predare;
- Am consolidat unele abilități profesionale necesare pentru aplicarea metodologiei PBL pentru dezvoltarea curriculumului universitar;
- Am dezvoltat noi competențe de predare utile pentru actualii studenți și viitorii specialiști în management și business;
- Schimb de experiență între cadrele didactice din UE și ASEM.

Valoarea adăugată pentru implementarea cu succes a Programului PBL în cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova, va fi realizată prin intermediul următoarelor activități:

- Voi participa la actualizarea și îmbunătățirea curriculumului existent la specialitatea „Business și Administrare”, în conformitate cu abordarea PBL;

- Voi aplica noile metode însușite pentru educația centrată pe student: Kahoot, Gaming simulations, prezentări interactive (video);
- Voi actualiza paginile de curs de pe platforma Moodle cu elemente necesare îmbunătățirii modului de predare – învățare – evaluare;
- Voi menține relațiile de colaborare cu profesorii din cadrul universității la care am urmat acest stagiul de mobilitate.

Concluzii:

Metodologia PBL în general se axează pe ideea creării de medii și situații care să îi determine pe studenți să descopere și să rezolve probleme, obținând astfel experiențe utile.

Astfel, profesorii și stafful universitar sunt în permanent în căutarea de tehnologii mai eficiente de învățare, care sunt dezvoltate, testate, implementate și evaluate prin comparație, deoarece concentrarea se află mai degrabă asupra îmbunătățirii calității învățării, individuale și agregate, și mai puțin pe cea a predării.

Stagiul de mobilitate în Universitatea Gloucestershire din Cheltenham, Marea Britanie, a dezvoltat și extins viziunile despre PBL și a consolidat capacitățile de implementare a proiectului PBLMD în ASEM.

Stagiul de mobilitate a fost util, relevant pentru proiectul PBLMD, bogat ca conținut, bine organizat ca proces. Aduc sincere mulțumiri tuturor celor care au contribuit la excelenta organizare a mobilității.

Andrei Rău, conf. univ., dr.

Catedra „Management”

Facultatea de Business și Administrarea Afacerilor

Academia de Studii Economice din Moldova

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Natalia Țîmbaliuc, lector universitar
Catedra ”Management”, ASEM

În perioada 13-24 februarie 2017, în cadrul proiectului de modernizare a metodelor de predare în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova și implementare a predării bazate pe probleme, a fost organizată o mobilitate la Universitatea Gloucestershire din Marea Britanie, la care am avut privilegiul să particip. Mobilitatea a avut ca scop observarea, familiarizarea și preluarea practicilor inovative de predare folosite de profesorii de acolo.

Obiectivele care au fost propuse pentru această mobilitate s-au axat preponderent pe înțelegerea mai bună a esenței metodelor active de predare, dintre care și predarea bazată pe probleme. Totuși, ne-am propus de asemenea să analizăm și programele de studii existente în universitatea gazdă, cu scopul de a găsi potențiale metode de a modifica programele de studii din Academia de Studii Economice din Moldova, pentru a le face mai compatibile cu noile exigențe ale proiectului. Nu în ultimul rând, mobilitatea a avut ca scop dezvoltarea competențelor pedagogice și profesionale a membrilor echipei, în urma observării metodelor de predare din Universitatea Gloucestershire.

În contextul strategiei de modernizare și internaționalizare a instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova, mobilitatea desfășurată la Universitatea Gloucestershire a fost organizată cu scopul de a facilita procesul de modificare a programelor de studii la Facultatea Business și Administrarea Afacerilor din Academia de Studii Economice din Moldova, de a perfecționa metodele de predare a profesorilor din cele tradiționale în cele moderne, inovative, de a încuraja și oferi asistență în implementarea tehnologiilor informaționale în procesul de predare, precum și de crea relații strânse și de încredere între mediul de afaceri și cel academic, pentru a oferi valoare practică studiilor academice.

Pentru a face posibilă atingerea obiectivelor propuse pentru mobilitatea dată, echipa gazdă din Universitatea Gloucestershire a organizat o serie de activități ce s-au desfășurat pe parcursul

a două săptămâni. Am avut ocazia să asistăm la mai multe ore, atât prelegeri, cât și seminare, la diverse discipline, precum: Management Strategic, Managementul Afacerilor Internaționale, Business Internațional, Dezvoltarea de Produse și Branduri, Managementul Strategic Financiar, Înființarea Business-ului etc. În același timp, au fost organizate ore dedicate în special mobilității, care au avut ca scop familiarizarea noastră cu sistemul de predare din Universitatea Gloucestershire, realizările de acolo, dar și provocările cu care se confruntă la nivel administrativ și de personal. În acest context, trebuie de menționat că am avut ocazia să vizităm o altă universitate – Aston University - localizată în orașul Birmingham. Astfel am putut face o comparație între universitatea gazdă și alte instituții de învățământ superior din Marea Britanie. De asemenea, în cadrul mobilității, am vizitat campusul științelor umane a Universității Gloucestershire, dar și Centrul de Dezvoltare a Business-ului, care este o organizație din cadrul universității cu autonomie separată.

E nevoie de menționat că, pe tot parcursul mobilității, am primit ajutor din partea echipei gazde, care ne-au oferit materiale didactice, programele disciplinelor la care am avut ocazia să asistăm, permise temporare pentru a folosi sursele bibliotecii universității, precum și orice altă asistență de care am avut nevoie.

Metodele de predare practicate

În ceea ce ține de metodele de predare, țin să menționez că pe larg este folosit lucrul în echipă. În cadrul cursului de Business Internațional, am putut asista la un seminar ce punea bazele sarcinii de baza pentru întregul semestru. Anume la acea oră au fost constituite grupurile de lucru și repartizate sarcinile pentru fiecare grup. În cazul specific al cursului dat, profesorul a oferit posibilitatea studenților să-și aleagă singuri colegii de grup. Majoritatea studenților au optat pentru a lucra cu prietenii sau persoanele din aceeași categorie etnică. Când a venit timpul repartizării sarcinilor, însă, profesorul s-a implicat activ și a alocat fiecărui grup o sarcină care i-ar scoate din zona de confort. Restul orei a fost destinată discuțiilor în grup, dar și implicării profesorului prin întrebări provocatoare sau explicațiilor oferite în cazul apariției întrebărilor din partea studenților. Studenții urmau să fie evaluați atât în urma prezentărilor făcute de grupuri, cât și a rapoartelor elaborate în mod individual. Sarcina de grup urma să se desfășoare pe tot parcursul semestrului. În timpul orei la care am asistat am avut posibilitatea să întrebăm părerea studenților cu referire la o asemenea formă de lucru și evaluare, iar feedback-ul lor era aproape unanim unul pozitiv.

În cadrul unei alte discipline – Managementul Creativității – am putut observa cum profesorii folosesc diverse jocuri chiar în timpul prelegerii. A fost cu dibăcie intercorelat materialul teoretico-didactic cu metode creative de sporire a creativității. Profesorul a făcut

trimitere la asemenea jocuri ca "Dark Horses", "The Game Theory" și altele. Studenții au avut posibilitatea de a se implica activ pe parcursul prelegerii, aplicând nemijlocit jocurile despre care învățau. Se creau grupuri informale care implementau metodele propuse de profesor. Profesorul a reușit în cadrul prelegerii să arate un filmuleț scurt, în baza căruia grupurile formate soluționau o sarcină adresată întregului auditoriu. Jocurile nu luau mai mult de 3-5 min, timp suficient pentru a pune în practică teoria învățată și de a destinde atmosfera.

La disciplina Gestiunea Inovațiilor și a Tehnologiilor, profesorul invita studenții la discuții în ceea ce presupunea materia predată. Deosebit de interesante erau exemplele folosite atât de profesor, cât și de studenți – foarte actuale, dar și diferite după natură. Studenții aveau libertatea de a exprima interesele pe care le au în afara orelor, prin exemplele pe care le ofereau. Astfel se crea o viziune largă și multidimensională a informației teoretice predate.

Folosirea tehnologiile informaționale

Nu în ultimul rând, e nevoie de menționat cât de frecvent sunt folosite tehnologiile informaționale în cadrul orelor. Studenții sunt încurajați să poarte cu sine fie calculatorul personal, fie tableta sau smartphone-ul, pentru că informația oferită și sarcinile acordate necesită o astfel de platformă pentru a fi prelucrate. În cadrul disciplinei Managementul Financiar, profesorul a folosit ca metodă de evaluare a cunoștințelor aplicația Kahoot!. Studenții s-au grupat în echipe și răspundeau la întrebările cu alegere multiplă care apăreau pe ecran. Rezultatele erau afișate automat, astfel și profesorul, și studenții puteau concluziona care aspecte ale temei a fost neclare. Greșelile făcute de majoritatea studenților ofereau posibilitatea profesorului să mai explice o dată informația uitată.

La capitolul tehnologiilor informaționale, e nevoie de atenționat strategia de informatizare la nivelul întregii universități. Conducerea universității a efectuat cercetări care au demonstrat necesitatea implicării a cât mai multor metode interactive, online, tehnologic avansate în procesul de predare și evaluare a cunoștințelor. Astfel, Universitatea Gloucestershire încearcă să se poziționeze ca una dintre cele mai avansate universități din Marea Britanie din punct de vedere tehnologic. În afară de platforma Moodle care este pe larg folosită în cadrul universității, se încurajează demonstrarea filmulețelor scurte (5-7 min) în cadrul orelor, jocurilor distractive precum Kahoot!, explicarea sarcinilor și oferirea feedback-ului prin podcast-uri, crearea unor pagini padlet în cadrul orelor, efectuarea unor seminare online, chiar și distribuirea sarcinilor care au componente de tehnologii informaționale încorporate. În acest mod, Universitatea Gloucestershire își propune să dezvolte la studenți abilități utile, care vor fi necesare nemijlocit la locul de muncă. Consider această orientare spre tehnologizare deosebit de importantă și pentru

universitățile din Republica Moldova. Doar prin perfecționare la nivel de instituție de învățământ superior e posibil de dezvoltat abilitățile competitive necesare noilor generații de specialiști.

Relațiile dintre mediul de afaceri și cel academic

În cadrul Universității Gloucestershire am putut observa importanța alocată aplicabilității cunoștințelor oferite studenților. Utilitatea cursurilor predate poate fi urmărită prin exemplele din mediul de afaceri întotdeauna actuale date de către profesori, prin sarcinile concrete și specifice care îi ajută pe studenți să fie cât mai aproape de scenarii reale, practice, prin simulări și studii de caz, care înfățișează realitatea informației teoretice învățate, prin proiectele pe care le elaborează, soluționând probleme reale ale unor afaceri existente. Un rol colosal îl joacă disponibilitatea oamenilor de afaceri de a se implica în procesul didactic. Ei deseori participa la prelegeri în calitate de invitați experți, oferă interviuri diseminate ulterior la ore, apelează la mediul academic în căutarea soluțiilor la problemele concrete cu care se confruntă.

O asemenea relație strânsă între mediul academic și cel de afaceri este deosebit de importantă pentru studenții ce fac studii economice. Feedback-ul de la oamenii de afaceri poate ghida într-o oarecare măsură direcția pe care să o ia profesorii în procesul de predare și competențele cele mai necesare care trebuie dezvoltate la studenți. Cunoștințele oferite în cadrul orelor devin mai bogate și valoroase, pentru că sunt ancorate în practică și dovezi reale, iar studenții beneficiază de posibilitatea de a fi mai aproape de specialitatea pe care și-au ales-o; se pot implica mai devreme în activități similare celor pe care le vor îndeplini după absolvire și antrenează abilități practice care îi vor ajuta atât la angajare, cât și în îndeplinirea sarcinilor la locul de muncă.

Centrul de Dezvoltare a Afacerilor este o organizație din cadrul universității care are un grad înalt de autonomie, destinat anume fortificării relațiilor dintre universitate și sfera business-ului. În cadrul centrului activează mai multe persoane menite să ajute afacerile din zona Gloucestershire, oferind asistență și consultanță. Deseori, consultanța dată vine anume din partea profesorilor universității, care au o vastă experiență didactică și profunde cunoștințe în domeniu. La rândul lor, afacerile care beneficiază de asistență sunt implicate în programe de stagiere a studenților sau proiecte de lungă durată în cadrul diverselor discipline. Nu în ultimul rând, trebuie menționată practica de mentorat implementată în cadrul centrului. Am avut onoarea să asistăm la o astfel de ședință, unde micile afaceri din zonă pot să descrie specificul activității lor și să explice dificultățile cu care se confruntă. Mentorii sunt oameni de afaceri cu experiență care vin să ofere consultanță și ajutor unor astfel de afaceri. În cazul unei concluzii fructuoase, micile afaceri prosperă, iar întreaga zonă se dezvoltă. Consider că mentoratul este una din

practicile care ar trebui să fie preluate de universitățile din Republica Moldova, beneficiile unui astfel de proces fiind de lungă durată, și cu siguranță considerabile.

Angajabilitatea studenților

Unul dintre domeniile de interes prioritar a universităților din Marea Britanie este studiul angajabilității studenților. La nivel național este făcut anual un studiu ce determină cât absolvenții al universităților au reușit să se angajeze și în ce domeniu activează. Astfel se creează topul universităților, unul dintre criterii fiind angajabilitatea.

Universitatea Gloucestershire depune mari eforturi pentru a ajuta studenții să descopere cât mai devreme în ce domeniu ar dori să activeze și oferă o multitudine de oportunități pentru aceștia de a-și dezvolta competențele necesare. Chiar din primul an de studii, studenții urmează un curs – Portofoliul Personal și Profesional – care îi ajută să dezvolte abilități de cercetare, scriere profesională, analitice, de gândire reflectivă etc. Ei sunt încurajați să-și creeze un portofoliu cu documentele necesare angajării cum ar fi CV-ul, scrisoare de recomandare etc. Studenții trec printr-o simulare de interviu de angajare și sunt evaluați în baza prezentărilor pe care le fac. Toate aceste sarcini sunt menite să-i pregătească pe studenți pentru etapele prin care vor trece după absolvire și să-i facă mai competitivi.

O practică specifică Universității Gloucestershire este organizarea unei stagieri pe durata unui an de studiu. Studenții care se înrolează la acest program învață cu un an mai mult decât colegii lor, dar rezultatele acestei stagieri prelungite merită amânarea absolvirii. Este incontestabil că studenții care au experiența unei stagieri prelungite dau dovadă de competențe mai practice, profunde și diverse decât colegii lor. Această oportunitate îi ajută pe studenți să creeze relații de afaceri utile și oferă profunzime deosebită lucrărilor ulterioare pe care le realizează.

În mediul economic mereu schimbător și incontestabil foarte competitiv rolul instituțiilor de învățământ superior devine pivotant. Iar pentru a pregăti studenții de a face față unui asemenea mediu, universitățile trebuie să folosească toate resursele academice, tehnologice și educaționale de care dispun. Un bun profesionist se naște de pe băncile universității, iar profesorii ar trebui să fie ghizii lor sper o dezvoltare rapidă, profundă și durabilă.

Natalia Țîmbaliuc, lector universitar
Catedra "Management", BAA, ASEM
Republica Moldova

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Gheorghe ȚURCANU, conf. univ., dr.
Șef Catedră „Management”, ASEM

Obiectivele generale ale stagiului de mobilitate pe care le-am stabilit au fost următoarele:

- Să îmbunătățesc abilitățile și competențele de predare – învățare în baza metodei PBL - mediu de învățare activ centrat pe student.
- Să dezvolt competențe pentru îmbunătățirea în viitor a programelor de studiu axate pe soluționarea problemelor din mediul economiei reale.
- Să stabilesc relații de colaborare și cooperare cu membrii universității gazdă, cu scopul de a pune în aplicare a tehnicilor de predare – învățare axate pe PBL.

Cu scopul de a realiza obiectivele prestabilite, am participat activ la activitățile ce au fost incluse în cadrul programului de mobilitate din Universitatea din Gloucestershire.

Programul pentru mobilitate a fost constituit din trei direcții:

- ✓ Training – uri cu profesori și mentori din cadrul universității, pentru a discuta despre implementarea aplicării metodologiei de predare-învățare PBL și a modului de depășire a obstacolelor;
- ✓ Asistare în cadrul orelor de curs și seminar, pentru a vedea în practică aplicarea metodologiei de predare PBL;
- ✓ Vizite de documentare și informare în diverse universități și parteneri strategici de asistență în vederea asigurării funcționalității metodologiei PBL.

Despre prima categorie de activitate, pot afirma că s-au realizat seminare (staff seminar) cu profesori și experți din domeniul educațional. La aceste seminare au fost purtate discuții despre metodele de predare-învățare utilizate în cadrul Universității din Gloucestershire. Subiectele seminarelor la care am asistat au fost următoarele:

–Prezentarea generală a programelor de instruire la specialitatea „Business” din cadrul Universității din Gloucestershire;

–Utilizarea Tehnologiilor Informaționale moderne în sălile de curs și a aplicațiilor „Social media” – resursă pedagogică iminentă a implementării PBL-lui;

–Dezvoltarea modului: programul de consultanță postuniversitar – conceput pentru a menține relațiile de colaborare cu mediul economic și integrarea studenților în activități practice și de consultanță.

Despre cea de a doua categorie de activitate, pot afirma că am asistat la orele de curs și de seminar cu următoarele tematici:

–BM 5104 – Managing International Business

–BM 6401 – The Context of International Business

–BM 6101 – Building & Sustaining Strategy

–CT 5038 – Agile Methods

–MS 5104 – New Product & Brand Development Module Outline

–AC 6030 – Strategic Financial Management

–BM 7103 – Strategic Management

–AC 7107 – Corporate Governance.

Cea de a treia categorie de activitate s-a realizat cu scopul de a informa membrii delegației despre asigurarea funcționalității metodologiei PBL și a modului de implementare în instituțiile partenere din Republica Moldova. Astfel am întreprins următoarele vizite de informare:

–Vizită de informare și documentare la Aston University, Birmingham, Marea Britanie.

–Vizită de informare și documentare la Francis Close Hall Campus, Cheltenham, Marea Britanie.

–Vizită de informare și documentare la Growth Hub, Oxtalls Campus, Gloucester, Marea Britanie.

În urma participării la sarcinile planificate descrise anterior, am realizat următoarele tipuri de activități:

• Am studiat modul în care au fost elaborate programele analitice a următoarelor module:

–Managementul Business – ului Internațional

–Contextul Business – ului Internațional

–Modelarea Strategiilor Durabile

–Business Management

–Management Financiar

–Portofoliul Personal

- Lansarea noilor afaceri (Antreprenoriat)
- Management Strategic
- Dezvoltarea Brand-ului și a noilor produse
- Guvernare Corporativă.

• Am studiat materialele practice și educaționale puse la dispoziție studenților la orele de curs și seminar. În urma celor văzute, pot afirma că studenții în cadrul modulelor beneficiază de o listă bibliografică din numeroase surse (12- 22 surse), studenții dispun de suport în format electronic a notelor de curs (PPTX, PDF, DOCX), precum și în format video, care sunt disponibile pe platforma Moodle a universității.

• Am făcut cunoștință cu metode inovatoare de instruire: KAHOOT: <https://getkahoot.com/> și specificul utilizării instrumentelor Social Media la orele de curs și seminar. Am înregistrat cursul de management al calității pe acest site.

• În cadrul vizitei la Francis Close Hall Campus, Cheltenham, ne-a fost descris specificul activității departamentului ce este responsabil pentru planificarea și organizarea instruirii profesorilor, precum și pentru implementarea și dezvoltarea programelor, tehnicilor și metodelor de predare – învățare moderne în cadrul universității gazdă. La această întrevvedere, am discutat despre importanța dezvoltării calităților profesionale a profesorilor și dezvoltarea academică.

Un accent deosebit se acordă profesorilor prin intermediul feedback-ului eficient din partea studenților, din partea colegilor, și de către superiori pentru o dezvoltare profesională și academică pe termen lung.

• În cadrul vizitei la Aston University, Birmingham, am participat la întâlnirea dintre părțile implicate în cadrul programului de implementare a PBL-lui în instituțiile de învățământ superior din Rep. Moldova. În cadrul întâlnirii, am discutat despre pașii care îi facem în implementarea programului PBLMD și am trasat direcții spre următorii pași care urmează să-i realizăm. Au fost prezentate diverse modalitățile de implicare a studenților la ore prin intermediul tehnicilor de simulare interactivă și utilizarea sistemelor informaționale moderne: Business Simulation Games - <https://www.cesim.com/>, ABS, Gaming Simulations, T+L Initiatives, CLIPP technics și Glos Uni. Toate aceste metode au fost recomandate de a fi utilizate și în cadrul universităților din Rep. Moldova prin continuarea implementării proiectului PBLMD.

• În cadrul vizitei la Growth Hub, Oxtalls Campus, Gloucester, care, este și cel mai mare Business Incubator din acea regiune geografică, am remarcat atenția deosebită care se acordă importanței procesului de consultanță în afaceri și a etapelor pe care acest proces le cuprinde asupra noilor afaceri lansate. În Growth Hub am asistat la o sesiune de selectare și mentorat

asupra noilor afaceri lansate de către tinerii antreprenori dintre părțile interesate, cu participarea managerilor de diverse companii sau subdiviziuni din cadrul companiilor mari din Marea Britanie (unde au fost prezentate 2 proiecte din partea pretendenților - www.lihabeauty.co.uk și <http://www.thelandapp.com>). Gazdele au prezentat un raport despre rolul și implicarea lor în aplicarea PBL-lui și importanța mentoring – lui pentru dezvoltarea noilor afaceri în Marea Britanie.

Rezultatele generale ale mobilității desfășurate le-aș putea caracteriza prin următoarele:

- O mai bună înțelegere a metodologiei PBL drept instrument inovativ pentru procesul de predare – învățare în mediul concurențial.
- Am consolidat unele abilități profesionale necesare pentru aplicarea metodologiei PBL în cadrul ASEM-lui.
- Am dezvoltat noi competențe în vederea creării programelor analitice, a implementării cursurilor noi și dezvoltarea modulelor centrate pe necesitățile studenților.
- Am cunoscut noi tehnici și metode de predare utile pentru actualii studenți și viitorii specialiști în management și business.

Valoarea adăugată pentru implementarea cu succes a Programului PBL în cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova, o voi realiza prin intermediul următoarelor activități:

- Voi participa la includerea metodologiei PBL în curriculum-ul existent și voi verifica realizarea curriculumului conform cerințelor date.
- Voi participa la actualizarea și îmbunătățirea curriculumului și planului de învățământ la specialitatea „Business și Administrare”.
- Voi participa la elaborarea planurilor de învățământ pentru specialitatea „Business și Administrare”, în scopul determinării Proiectelor interdisciplinare ce vor fi realizate de studenți, ghidați de profesori.
- Voi aplica și voi instrui membrii catedrei noile metode utilizate pentru educația centrată pe student: Kahoot, Gaming simulations, prezentări interactive (video).
- Voi actualiza paginile de curs de pe platforma Moodle cu elemente necesare îmbunătățirii modului de predare – învățare - evaluare.
- Voi menține relațiile de colaborare cu profesorii atât din cadrul ASEM pentru schimbarea metodelor de predare-învățare, cât și cu profesorii din cadrul universităților, participante la acest proiect.

Concluzii finale:

Vizita de documentare a scos în evidență unele aspecte, care din punctul meu de vedere sunt demne de urmat și implementat în cadrul sistemului de învățământ universitar din R. Moldova:

- Nivelul înalt de cunoștințe și competențe în utilizarea tehnologiilor și echipamentelor moderne (table interactive, softuri Kahoot, Moodle etc.).

- Implicarea și competența înaltă a specialiștilor în domeniu. Fiecare profesor unde am fost la ore a demonstrat implicare și cunoștințe temeinice în domeniu, o parte considerabilă având și cunoștințe practice.

- Libertatea înaltă a studenților. Fiecare student este responsabil de persoana sa. Este ajutat să-și determine calea proprie, alegându-și mai multe discipline care dorește să le studieze.

- Formarea grupurilor mixte de studenți de la diferite specialități. Am participat la unele cursuri unde erau prezenți studenți de la diferite specialități.

- The Growth Hub. Un parteneriat public-privat, gestionat de către instituția de învățământ în strânsă legătură cu instituțiile publice și agenții economici pentru inițierea afacerilor. Candidații potențiali pot fi atât student, cât și orice persoană cu spirit antreprenorial.
<http://www.thegrowthhub.biz/>

- Deschiderea înaltă a profesorilor și conducerii universității. Toată echipa a văzut deschiderea înaltă din partea instituției gazdă. Am primit răspunsuri și explicații la toate întrebările. Din punctul meu de vedere deschiderea, transparența informației s-a manifestat atât față de noi (oaspeți), cât și față de student. Ceea ce conferă un grad înalt de încredere față de profesori, conducerea instituției, în particular, și față de instituție, în general.

Țurcanu Gheorghe, conf. univ., dr.

Catedra „Management”, ASEM

RAPORT
asupra stagiului de mobilitate în cadrul proiectului
„PBLMD: Introducing Problem Based Learning in Moldova: Toward Enhancing
Students’ Competitiveness and Employability”,
Universitatea din Gloucestershire,
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,
în perioada 12 – 25 februarie 2017

Victor ZAMARU, lect. univ.
Catedra „Management”, ASEM

Obiectivele generale ale mobilității pe care le-am stabilit au fost următoarele:

- Studiarea competențelor de predare și învățare axate pe student (PBL - mediu centrat de învățare activă și metode).
- Îmbunătățirea abilităților de dezvoltare a viitoarelor programe de studiu.
- Observarea și îmbunătățirea metodelor de predare și de cercetare științifică.
- Stabilirea de relații de colaborare și cooperare, cu scopul de a pune în aplicare a tehnicilor de predare – învățare axate pe PBL.

Pentru a realiza obiectivele sus-menționate, am participat la toate activitățile care au fost incluse în programul mobilității.

Programul mobilității a cuprins următoarele activități:

- Asistare la ore de curs și ore de seminar: 7 module cu următoarele tematici:
 - BM 5104 – Managing International Business Module Outline;
 - BM 6401 – The Context of International Business;
 - BM 6101 – Building & Sustaining Strategy;
 - CT 5038 – Agile Methods;
 - MS 5104 – New Product & Brand Development Module Outline;
 - AC 6030 – Strategic Financial Management;
 - BM 7103 – Strategic Management.
- Seminare cu profesori și experți (staff seminar) și discuții despre metodele de predare-învățare utilizate în cadrul Universității din Gloucestershire, Cheltenham, Marea Britanie: 4 module cu următoarele tematici:
 - Prezentare generală a programei de instruire la specialitatea „Business”;

- Utilizarea Tehnologiilor Informaționale moderne în sălile de curs;
- Dezvoltarea modului: programul de consultanță postuniversitar;
- Social media – resursă pedagogică.
- Vizită de informare și documentare în cadrul altor campusuri a universității:
 - Vizită la Aston University, Birmingham, Marea Britanie;
 - Vizită la Francis Close Hall Campus, Cheltenham, Marea Britanie;
 - Vizită la Growth Hub, Oxtalls Campus, Gloucester, Marea Britanie.

În urma participării la activitățile planificate am realizat următoarele:

- Am analizat programele analitice a următoarelor module/cursuri:
 - Managementul Business – ului Internațional;
 - Contextul Business – ului Internațional;
 - Modelarea Strategiilor Durabile;
 - Business Management;
 - Management Financiar;
 - Portofoliul Personal;
 - Lansarea noilor afaceri (antreprenoriat);
 - Management Strategic;
 - Dezvoltarea Brand-ului și a noilor produse;
 - Guvernare Corporativă.
- Am analizat materialele practice și educaționale (materiale didactice), prezentate studenților. Din cele observate, studenții în cadrul modulelor beneficiază de o listă bibliografică din 7 – 15 surse, suport a notelor de curs în format electronic (PPTX, PDF, DOCX, și în format video), disponibile oricând pe platforma Moodle a universității.
- Am participat în cadrul modulelor/cursurilor la sarcinile care erau puse de către profesori spre realizare către studenți.
- Am făcut cunoștință cu noi metode de instruire: KAHOOT: <https://getkahoot.com/> și specificul utilizării Social Media la orele de curs și seminar.
- În cadrul vizitei la Aston University, Birmingham, am participat la întâlnirea dintre părțile implicate în cadrul programului de implementare a PBL-lui în cadrul instituțiilor de învățământ superior din Rep. Moldova. La acele întâlniri am discutat despre pașii care îi facem în implementarea programului PBLMD și am discutat despre următorii pași care urmează să-i urmăm. Au fost prezentate modalitățile de implicare a studenților la ore prin intermediul simulărilor și utilizarea sistemelor informaționale: Business Simulation Games –

<https://www.cesim.com/>, ABS, Gaming Simulations, T+L Initiatives, CLIPP technics și Glos Uni. Toate aceste metode au fost recomandate de a fi utilizate și în cadrul universităților din Rep. Moldova prin continuarea implementării proiectului PBLMD.

- În cadrul vizitei la Francis Close Hall Campus, Cheltenham, am făcut cunoștință cu activitatea departamentului care este responsabil pentru planificarea și organizarea instruirii profesorilor, precum și pentru implementarea și dezvoltarea programelor, tehnicilor și metodelor de predare – învățare în cadrul universității gazdă. La întâlnirea dată, am discutat despre importanța dezvoltării calităților profesionale a profesorilor și dezvoltarea academică. Dezvoltarea profesională și academică a profesorilor este posibil să se realizeze în urma unui feedback eficient din partea studenților, din partea colegilor, și de către superiori.

- În cadrul vizitei la Growth Hub, Oxtalls Campus, Gloucester, care, este cel mai mare Business Incubator din acea regiune geografică, am participat la întâlnirea dintre părțile interesate, în special managerii de diverse companii sau subdiviziuni din cadrul companiilor, pentru a discuta despre implicarea lor în aplicarea PBL-lui și importanța mentoring – lui pentru dezvoltarea noilor afaceri. O atenție deosebită s-a acordat importanței procesului de consultanță în afaceri și a etapelor pe care acest proces le cuprinde.

Rezultatele pe care le-am obținut și impactul asupra dezvoltării profesionale le-aș putea caracteriza prin următoarele:

- O mai bună înțelegere a metodelor PBL ca un instrument inovativ pentru procesul de predare.
- Am consolidat unele abilități profesionale necesare pentru aplicarea metodologiei PBL.
- Am dezvoltat noi competențe de predare utile pentru actualii studenți și viitorii specialiști în management și business.

Valoarea adăugată pentru implementarea cu succes a Programului PBL în cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova, o voi realiza prin intermediul următoarelor activități:

- Voi include metodologia PBL în curriculum-ul existent.
- Voi participa la actualizarea și îmbunătățirea curriculumului la specialitatea „Business și Administrare”.
- Voi aplica noile metode utilizate pentru educația centrată pe student: Kahoot, Gaming simulations, prezentări interactive (video).
- Voi actualiza paginile de curs de pe platforma Moodle cu elemente necesare îmbunătățirii modului de predare – învățare - evaluare.

- Voi menține relațiile de colaborare cu profesorii din cadrul universității la care am urmat acest stagiul de mobilitate.

Concluzii:

Metodologia PBL în general este un instrument de instruire foarte util pentru a aplica tehnologiile informaționale în domeniul educațional din secolul al XXI – lea.

Această metodă oferă o soluție optimă la provocările care se formează între tehnologiile de învățare moderne și asocierea lor complicată cu abordările psiho-pedagogice din domeniul educațional.

Stagiul de mobilitate în Universitatea Gloucestershire din Cheltenham, Marea Britanie, a dezvoltat și a extins viziunile despre obiectivul de a ne convinge încă odată să optăm pe metodele de instruire moderne, să aplicăm la scară largă tehnologiile informaționale și să dezvoltăm sistemul de instruire axat pe soluționarea problemelor în cadrul cursurilor de specializare din cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova.

Stagiul de mobilitate a fost unul extern de util, relevant pentru proiectul PBLMD, cu un bogat conținut metodologic și practic și foarte bine organizat ca proces. Aduc sincere mulțumiri tuturor părților implicate ce au contribuit la excelența organizare a mobilității desfășurate.

Victor ZAMARU, lect. univ.

Catedra „Management”

Facultatea de Business și Administrarea Afacerilor

Academia de Studii Economice din Moldova